

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році.** **Видається двічі на тиждень.** **Головний редактор** О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюлетень підготували:** О. Ворошилов, Т. Гранчак, В. Медведєва, О. Пестрецова. **Адреса редакції:** НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 49
(3 липня 2012 р.)

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	31
ПОЛІТИКА	43
ЕКОНОМІКА.....	47

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Вступне слово Президента України В. Януковича до щорічного Послання до Верховної Ради про внутрішнє і зовнішнє становище України

Проголосивши у 2010 р. курс на модернізацію, Українська держава стала на шлях докорінних перетворень. Їхньою метою є утвердження сучасної України як країни високих економічних, політичних і соціальних стандартів.

Основні зусилля були спрямовані на подолання економічної кризи, розвиток базових і перспективних секторів вітчизняної економіки, боротьбу з корупцією та перебудову неефективної системи соціального захисту населення. У стислі терміни було здійснено адміністративну реформу, що полягала не лише в оптимізації державної управлінської структури, а й у забезпеченні відкритості й прозорості процесу ухвалення державних рішень і діяльності органів влади.

Також були здійснені системні кроки в напрямі спрощення умов для підприємницької діяльності, оптимізації системи українського судочинства. Особлива увага приділялася розвитку українського податкового законодавства, спрямованого на зменшення нелегального обороту капіталу, а також спрощення залучення в українську економіку стратегічних інвестицій і внутрішнього, і зовнішнього походження.

Нині реалізується ряд пілотних проектів, спрямованих на модернізацію системи охорони здоров'я, освіти, а також втілюються програми регіонального розвитку, розроблені й затверджені за безпосередньої участі органів місцевого самоврядування. Проте вже на початкових стадіях українські перетворення наразилися на перепони, які сьогодні несуть реальну загрозу гальмування процесу глибинного оновлення усіх сфер суспільного життя, призводять до знецінення здобутих результатів.

Головними з-поміж них виявилися інерція і спротив корумпованої бюрократії. Суперечності між намірами державного політичного керівництва й інтересами бюрократичних груп, сформованих за регіональним і галузево-корпоративним принципами, набувають дедалі конфліктнішого характеру. Ці суперечності створили сприятливий ґрунт для зміцнення ідеологічних позицій політичних партій і рухів, опозиційних до реформаторського курсу. Деструктивна діяльність цих сил знайшла втілення в численних політичних спекуляціях.

За таких обставин зміцнення основ української державності й демократичних механізмів у керуванні суспільством набули критичного значення не лише з огляду на продовження курсу перетворень, а й для забезпечення національної безпеки. Одним з основних напрямів політики нової української влади на сьогодні є розвиток і залучення громадянського суспільства до процесу вироблення та реалізації державного курсу, адже

успіх реформ неможливий без громадської консолідації та широкої суспільної підтримки. Шлях до цього пролягає через подальше зростання відкритості публічної політики й державного управління для безпосередньої участі в них громадян і громадських об'єднань.

Першим кроком на цьому шляху стане зміцнення представницького складника українського парламентаризму. З огляду на те, безсумнівно, великого значення набувають вибори до Верховної Ради 2012 р. Саме вони мають стати відправним пунктом у процесі повернення парламенту статусу органу влади, що безпосередньо представляє інтереси громадян. Рада має припинити функціонування в режимі «закритого елітного клубу».

Другим кроком стане підготовка та проведення конституційної реформи, яка не лише дасть вичерпні відповіді на питання про співвідношення владних повноважень між державою та місцевим самоврядуванням, про характер і особливості політичного устрою України, що рухається назустріч Європі, але й стане дієвою основою для забезпечення широких прав громадян у сучасних умовах, у тому числі і щодо прямої участі громадян у прийнятті рішень державного рівня і з вирішення актуальних питань розвитку громад.

При цьому буде зроблено все необхідне, аби забезпечити найвищий рівень легітимності конституційного процесу. Зокрема, затверджене принципове рішення про те, що вперше в історії України над проектом Основного закону працюватимуть широкі кола української громадськості, потенціал якої буде акумульовано й розкрито в межах роботи Конституційної асамблей.

Ще одним напрямом політики перетворень у 2012 р. має стати внесення змін у роботу органів публічної влади на регіональному рівні. Це стосується не лише заходів, спрямованих на подолання централізованості державного управління: у центрі уваги мають бути питання зміни характеру відносин місцевих органів влади з громадами. В особі українських громад, які отримають дієві важелі контролю над роботою влади на місцях, керівництво держави бачить свого найціннішого союзника і партнера.

Актуальне завдання 2012 р. – прискорення реформування національної економіки й соціальної системи. Базовими пріоритетами у цьому процесі мають стати, по-перше, забезпечення усталеного економічного зростання в умовах глобальної кризи, вплив якої до цього часу відчувається у світовій економіці. По-друге, підвищення соціальних стандартів, збільшення реальних доходів працюючих і загальне поліпшення якості життя українських громадян.

У контексті перебудови соціально-економічної сфери першочергового значення набувають подальша структурна трансформація національної економіки, підвищення її конкурентоспроможності та стійкості до спадів світової кон'юнктури. Це передусім передбачає сприяння розвитку підприємництва. Створення вільного середовища для розкриття підприємницького потенціалу суспільства, лібералізація і dereguliaciia підприємницької діяльності мають залишатися стрижнем економічних реформ.

Поліпшення бізнес-клімату стимулюватиме зростання економіки, розвиток внутрішнього ринку, створення нових робочих місць. Водночас зняття адміністративних перепон і підвищення правових гарантій інституту власності буде позитивним чинником залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій. Крім того, зниження адміністративного та фіiscalного тиску на суб'єктів підприємництва сприятиме подальшій детінізації економіки й підвищенню доходів державного бюджету. На часі вироблення нових підходів до промислової політики, прискорений розвиток реального сектору економіки. В їх основу має бути закладено мету забезпечити модернізацію і технологічне оновлення цього сектору. Зростання інвестиційної та інноваційної активності бізнесу, впровадження енергоощадних технологій – єдино можливий шлях до підвищення якості економічного зростання.

Потребують прискорення і реформи в аграрному секторі. Уже цього року до зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення необхідно забезпечити створення й повноцінне функціонування механізмів захисту інтересів сільгоспвиробників і продовольчої безпеки країни в цілому. На сьогодні невідкладною є реформа системи соціального забезпечення й соціального захисту українських громадян. Основними принципами соціальних реформ мають стати такі: гарантії надання адекватної державної допомоги тим, хто цього дійсно потребує, раціональні соціальні видатки й висока якість соціальних послуг, що надаються громадянам з боку держави. Дотримання цих принципів у соціальній політиці держави при реалізації реформ у сфері соціального захисту, охорони здоров'я дасть змогу Україні наблизитися до створення моделі сучасної соціальної ринкової економіки. Її перевагами є високий рівень соціальних стандартів, ефективний захист прав працівників, розвинена система соціального захисту.

Особливої уваги з боку держави потребує гуманітарна сфера. Сьогодні в умовах економічної кризи у багатьох суспільствах зростає апатія і зневіра у власних силах. Нації втрачають мотивацію до розвитку, а громадяни стикаються з кризою перспективи. На жаль, у житті українського суспільства ці тенденції стають дедалі виразнішими.

Тому завданнями нової гуманітарної політики мають стати духовне оздоровлення українського суспільства, розкриття його творчого потенціалу.

В умовах глобалізованого світу успішність внутрішніх перетворень багато в чому залежить від здатності країни адекватно й ефективно реагувати на зовнішні виклики, зміни у світовій економіці й системі міжнародних відносин. З огляду на це, одним з основних завдань зовнішньої політики України в поточному році має стати активна участь у розвитку міжнародних систем забезпечення безпеки, налагодження прагматичного політичного й економічного співробітництва з новими перспективними партнерами та міжнародними об'єднаннями. Переконаний: Україна впевнено рухається шляхом глибокої модернізації, стверджується як розвинена цивілізована європейська держава (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 3.07.**)

Євро 2012: ефективна співпраця європейського рівня

Президент України В. Янукович подякував Президенту Польщі Б. Коморовському за ефективну співпрацю під час підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 р.

«Нам вдалося разом – я переконаний у цьому – успішно провести свято футболу Євро-2012», – сказав глава Української держави у своїй заяві для ЗМІ після зустрічі з польським колегою 1 липня. «Я хочу пану Президенту як партнеру, як другу України потиснути руку і побажати всіляких успіхів у розвитку відносин між нашими країнами», – додав В. Янукович.

Глава держави висловив переконання, що святковий настрій вболівальників увесь час проведення футбольного свята також створювали громадяни України та Польщі. «Вони створили справжнє свято в усі дні проведення Євро-2012», – зазначив він. Глава Польської держави у свою чергу зазначив, що Євро-2012 стало доброю ілюстрацією успішної співпраці Польщі та України. «Ми організували та провели це чудове свято», – сказав він.

Б. Коморовський окремо наголосив: перед нашими країнами стояла ще одна дуже важлива мета – показати, що Україна є державою, яка постійно рухається в напрямі європейської інтеграції. «Щоб Україна послідовно йшла в напрямі інтеграції із Заходом. І власне того я бажаю від широкого, дружнього польського серця», – резюмував Президент Польщі.

На успішності проведення першої в історії фінальної частини першості континенту з футболу у Східній Європі наголосив керівник європейського футболу М. Платіні. За його словами, Євро-2012 в Україні і Польщі пройшов тріумfalльно. «Цей чемпіонат, перший у Східній Європі, мав приголомшливий успіх. Це справжній тріумф. Україна і Польща продемонстрували всьому світові здатність організовувати події такого масштабу і відсутність у зв'язку з цим якихось проблем. Країни можуть пишатись зробленим, їх ентузіазмом і кінцевим результатом. Я дійсно пишаюсь ними!» – сказав президент УЕФА (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 1.07; Finance.ua (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 2.07).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Початок роботи Конституційної асамблей України у відгуках політиків та експертів

17 травня 2012 р. Президент В. Янукович підписав Указ «Про Конституційну асамблею», згідно з яким Конституційна асамблея (КА) є

спеціальним допоміжним органом при Президентові України. До завдань цього органу входить підготовка законопроекту (законопроектів) про внесення змін до Конституції України, організація громадського, професійного (за участі міжнародних експертів) обговорення цього законопроекту, а також доробка тексту за наслідками такого обговорення. Потім Асамблея представляє допрацьований текст змін до Конституції Президенту України, який вносить його на розгляд Верховної Ради.

Головою Асамблеї призначений перший Президент України Л. Кравчук, його заступником – директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Ю. Шемшученко, секретарем Конституційної асамблеї – радник Президента, керівник ГУ з питань конституційно-правової модернізації АП М. Ставнійчук.

Конституційна асамблея створена в складі 95 осіб, які працюють на громадських засадах і мають рівні права. Слід зазначити, що дотепер залишаються невикористаними квоти п'яти кандидатур від опозиційних політичних сил. У зв'язку з цим Президент надав політичним силам, які не подали кандидатур до Конституційної асамблеї, можливість вносити пропозиції протягом всієї її діяльності.

За словами секретаря КА М. Ставнійчука, з метою гарантування належного рівня легітимності і самостійної роботи при формуванні Асамблеї повною мірою враховані рекомендації Європейської комісії «За демократію через право».

Станом на початок діяльності Конституційної асамблеї до її складу входять 73 учені. Серед них 10 академіків (В. Геєць, В. Кремінь, О. Онищенко, В. Тацій, П. Толочко та ін.), шість членів-кореспондентів Національної академії наук України, 39 докторів юридичних наук, чотири доктори філософських наук, по три доктори економічних і політичних наук, два доктори історичних наук. Також в Конституційній асамблей представлено всі п'ять відділень Національної академії правових наук України і чотири її регіональні наукові центри.

Крім того, склад КА сформований за рахунок включення 13 керівників вищих навчальних закладів, які мають серйозні юридичні, філософські, політологічні школи. Серед них: Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Національний університет «Одеська юридична академія», представлені також Національний університет «Киевомогилянська академія», Львівський національний університет ім. І. Франка та ін.

До складу Асамблеї увійшли також сім суддів Конституційного Суду України у відставці – це перший склад КСУ, який ніколи не критикували, суддя Європейського суду з прав людини у відставці, голова Центральної виборчої комісії, члени Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії). Представлені в КА і 22 провідних громадських об'єднань України, Федерація профспілок, Конфедерація вільних профспілок, Союз юристів, Союз адвокатів, Асоціація міст, Асоціація районних і обласних адміністрацій, Центр Разумкова, Центр політико-правових реформ, Інститут правової політики та інші організації.

Як наголосив з приводу складу КА *директор Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, академік Національної академії*

наук України Ю. Шемшиченко, НАН України має як ніколи «вагоме представництво» в Асамблей. За його словами, «такого великого представництва наша Академія ще не мала в жодній конституційній комісії незалежної України. Нагадаю з цього приводу, що до складу першої Конституційної комісії (1990 р.) було включено всього вісім учених. Друга Конституційна комісія (1994 р.) була сформована взагалі без науковців. У реформуванні Конституції України 2004 р. учені також не брали участі. То ж хіба дивно, що Конституційний Суд визнав цю реформу неконституційною. І вийшло так, що протягом шести років ми жили за неконституційною Конституцією».

Невзажаючи на те, що науковий потенціал НАН України використовувався в процесі розробки механізмів реформування Основного Закону держави не надто активно, питання реалізації Конституції України і проблеми її удосконалення постійно перебували в полі зору вітчизняних учених, які презентували своє бачення проблеми під час конференцій і круглих столів, в інтерв'ю ЗМІ.

Зокрема, як наголошував *академік-секретар Відділення історії, філософії і права НАН України, академік НАН України О. Онищенко*, прийняття в 1996 р. Конституції мало неабияке значення для української державності, активізувало процеси державотворення й правотворення. Конституція стала фундаментом правової системи країни, її законодавства, а також визначальним чинником забезпечення державного суверенітету, формування та розвитку інститутів державної влади. Проте розвиток українського суспільства, реформування його політичної системи потребує удосконалення форми державного правління, перерозподілу конституційних повноважень між основними владними інституціями. Актуальними залишаються питання реформування судово-правової системи, адміністративно-територіального устрою, місцевого самоврядування, удосконалення взаємовідносин місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування. Саме для вирішення цих питань конче необхідно удосконалювати Конституцію.

У свою чергу *академік НАН України Ю. Шемшиченко* підкреслив важливу роль академічної правової науки в забезпеченні конституційного будівництва в Україні. За його словами, спільними зусиллями інститутів держави і права ім. В. М. Корецького, політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, Академії правових наук України та Інституту законодавства Верховної Ради визначено концептуальні основи українського конституціоналізму й державного ладу України, статусу людини і громадянина, форм безпосереднього народовладдя, органів державної влади і системи органів місцевого самоврядування та теоретичні основи українського парламентаризму, інституту президентства, державного управління, правосуддя, конституційної юстиції тощо.

Тож побудова діяльності нинішньої Конституційної асамблей на міщному науковому фундаменті дає підстави для оптимізму стосовно її результатів.

Поки що, за попередніми розрахунками, планується, що проект змін до Конституції України Конституційна асамблея подасть Президенту до початку 2014 р. За словами голови КА Л. Кравчука, «зараз говорити з точністю до якогось місяця дуже складно. Ми діяти memo у такий спосіб: до кінця цього року ми сформулюємо концепцію конституційних змін, починаючи з 2013 р. і весь 2013 р. ми працюватимемо над текстом змін, його виносити на обговорення експертами на українському і міжнародному рівні, а в кінці 2013 і не пізніше початку 2014 р. ми проект закону про внесення змін до Конституції України подаємо Президенту України», – сказав Л. Кравчук.

Що стосується того, до яких розділів Конституції вноситимуться зміни, голова КА зазначив, що це буде предметом обговорення. Він також не виключив, що до Конституції буде включено нові розділи, наприклад, розділ про охорону Конституції. Л. Кравчук запевнив, що всі подібні пропозиції обговорюватимуться на круглих столах із представниками суспільства.

Крім того, на його думку, незважаючи на те що квота опозиції в Конституційній асамблей не заповнена, це «не є приводом для сумніву в легітимності цього органу».

Перше організаційне засідання Конституційної асамблеї України відбулося 20 червня. Для того, щоб розпочати роботу над новою Конституцією на засідання КА прийшли всі президенти незалежної України

— Л. Кравчук,

Л. Кучма В. Ющенко та В. Янукович. Участь у заході також взяли спікер ВР В. Литвин, голови депутатських фракцій Верховної Ради, представники Європейської комісії, Ради Європи, ОБСЄ, ООН.

Відкриваючи перше засідання Конституційної асамблеї, **діючий глава держави** окреслив основні цілі й пріоритети майбутньої роботи. По-перше, **В. Янукович** заявив, що не хоче, щоб Конституція «писалась під когось». «Упевнений, що Конституція України не повинна писатися під будь-який орган влади, політичну силу або окремі персоналії. Це безперспективно», – підкреслив він.

По-друге, за його словами, нова Конституція повинна стати актом, який визначить чіткий розподіл владних повноважень, що забезпечить збалансованість у владі та вбереже державу від конфліктів й авторитаризму.

Крім того, Президент розставив пріоритети процесу конституційно-правової модернізації. Зокрема, на його переконання, першим з таких пріоритетів є «посилення конституційних гарантій прав і свобод людини і громадянина, у тому числі реального забезпечення ефективного і незалежного судового захисту прав і свобод». Також одним із пріоритетів глава держави назвав розширення конституційного регулювання інститутів безпосередньої демократії. Третім пріоритетом, на його думку, є збільшення ефективності механізму організації державної влади, її удосконалення і збалансованості, а четвертим – створення належних конституційних основ реформування місцевого самоврядування з метою зростання його ефективності.

Також глава держави серед пріоритетів назвав встановлення конституційних зasad участі України в інтеграційних процесах. «І найголовніше: оновлена Конституція України повинна бути орієнтована на утвердження людини як вищої цінності суспільства і держави. Разом з тим і інші положення Конституції України, які на практиці виявилися неефективними, повинні істотно покращитись», – додав В. Янукович.

Він висловив упевненість, що після проведення парламентських виборів до роботи Асамблей приєднається опозиція, яка теж братиме участь у формуванні Основного закону держави.

Президент України також нагадав, що звернувся до керівництва Європейської комісії і Ради Європи з проханням залучити своїх експертів до роботи Конституційної асамблей. Крім того, В. Янукович поінформував, що Венеціанська комісія і Парламентська асамблея Ради Європи «також рекомендують розпочати конституційну реформу ще до парламентських виборів і вітають створення в Україні Конституційної асамблей».

Також на засіданні члени Конституційної асамблей затвердили керівників комісій, бюро Асамблей і прийняли за основу регламент своєї роботи, який передбачає, що всі пропоновані зміни до Конституції прийматимуться 2/3 від членів КА. Зокрема, було створено сім комісій з питань: конституційного ладу і порядку ухвалення і введення в дію змін до Конституції України; прав, свобод і обов'язків людини і громадянина; здійснення народовладдя; організації державної влади; правосуддя; правоохоронної діяльності, адміністративно-територіального устрою і місцевого самоврядування, затверджено персональний склад і обрано голови комісій. Голови комісій, голова, заступник голови та секретар увійшли до складу Бюро Конституційної асамблей.

Слід зазначити, що особливу увагу на першому засіданні Конституційної асамблей було приділено її співпраці з європейськими інститутами. Ідеться, зокрема, про підтримку Конституційної асамблей з боку Європейської комісії «За демократію через право» на всіх етапах її роботи. Уже досягнуто домовленість про визначення експертів Венеціанської комісії, які матимуть нагоду аналізувати напрацювання Конституційної асамблей.

У цілому ініціювання на найвищому державному рівні підготовки змін до Конституції викликало неоднозначну реакцію з боку політиків, експертів, ЗМІ.

На думку *Голови Верховної Ради В. Литвина*, Конституція України 1996 р. виконала свою роль і вже не відповідає вимогам часу. «Є всі підстави констатувати, що Конституція 1996 р. свою відповіальну і важливу місію виконала... Темп життя змінився, а Конституція не встигає. За великим рахунком, вона не відповідає реаліям нинішнього життя», – вважає спікер. На його переконання, чинна Конституція поступово втрачає свою легітимність, враховуючи ту обставину, що життя вимагає ухвалення нормативних актів, які б не суперечили Основному закону.

В. Литвин підкреслив, що на сьогодні, на відміну від 1990-х років, у державі склалася сприятлива ситуація, коли можна в спокійному темпі

працювати над внесенням змін до Конституції. Водночас Голова ВР заявив, що члени Конституційної асамблей, перш за все, повинні досягти консенсусу між собою щодо того, які саме зміни до Конституції необхідно вносити.

Діючий спікер вважає, що парламент, який має виняткове право вносити зміни до Основного закону, нині не здатний домовитися про необхідні конституційні зміни. «Очевидно, що Верховна Рада, яка вже давно перебуває в передвиборному стані, не може відігравати таку роль, яку вона покликана відігравати за своїм призначенням – бути місцем, кафедрою для такого діалогу», – сказав спікер парламенту.

За його словами, проведення первого установчого засідання Конституційної асамблей є символом того, що інститути влади повинні залишатися на відстані від роботи, пов’язаної з опрацюванням пропозицій спочатку за концепцією конституційних змін, а потім – практичних напрацювань до Основного закону. «Конституційна асамблея повинна виконати своє головне призначення – стати майданчиком для всеукраїнського діалогу з приводу того, що відбувається в Україні, як ми повинні жити далі і як визначити в Конституції плани українського суспільства», – сказав В. Литвин. Він зазначив, що Асамблея повинна запропонувати стратегію реформування Основного закону і запропонувати суспільству власне проект конституційних змін для всенародного обговорення.

Разом з тим В. Литвин висловив переконання, що не можна вносити зміни до розділу про порядок внесення змін до Конституції України. «Повинна залишитися жорстка норма про внесення змін до Конституції для того, щоб не виникало спокуси вносити зміни до Основного закону під ту або іншу розстановку політичних сил. У цьому питанні норми повинні бути незмінними», – зазначив Голова ВР.

Голова Конституційної асамблей Л. Кравчук також вважає, що «є в Конституції серйозні проблеми. Суспільство випередило вже Конституцію. За 20 років вона відстала від життя, і ми повинні її модернізувати. У цьому є потреба українського суспільства. Про це нам постійно нагадують міжнародні організації, зокрема Венеціанська комісія», – підкреслив екс-президент.

«Ви також знаєте, що той спосіб, у який сьогодні Конституція повернена суспільству для реалізації через Конституційний Суд, не до кінця легітимний. І все це треба виправити заради модернізації українського суспільства», – підсумував Л. Кравчук.

Зі свого боку, представники опозиційних партій, які не увійшли до складу КА, вважають цей орган неконституційним. Так, один з **лідерів «Батьківщини», віце-спікер ВР М. Томенко** підкреслив, що Конституційна асамблея повинна бути установчим органом, до якого люди обираються, а не призначаються в Адміністрації Президента. За його словами, опозиція наполягатиме на винятковому праві парламенту вносити зміни до Конституції. М. Томенко зазначив, що розробкою змін до Конституції має

займатися парламентська конституційна комісія, співголовами якої повинні виступати представники більшості й опозиції.

Раніше *лідер «Фронту змін» А. Яценюк* заявляв, що Асамблею може створити лише Верховна Рада.

Також, на думку опозиціонерів, мета Асамблеї – підготувати поправки до Конституції, які розширять повноваження діючого Президента. Лідери об'єднаної опозиції говорять, що не хочуть бути «ширмою» для Президента, який заявляє, що нова Конституція повинна з'явитися як наслідок консолідації всіх політичних сил та громадських організацій, які увійдуть до Конституційної асамблей.

Не братимемо участі у роботі Конституційної асамблей і партія УДАР. *Лідер партії В. Кличко* вважає, що першочерговою проблемою сьогодні залишається зневага Конституцією з боку влади, яка робить з Основного закону «фіктивний документ», який не є обов'язковим для виконання. «Замість того, щоб виправляти ситуацію і боротися з проблемами, влада просто заявляє – мовляв, Конституція погана, тому її потрібно змінити. І чомусь нікому в голову не приходить проста думка: “А може, варто просто почати цю Конституцію виконувати?”». Адже вона – не просто текст, надрукований на папері. Це – договір суспільства і влади, правила гри, яких повинні дотримуватися всі», – написав у своєму блозі В. Кличко.

Слід зазначити, що на відмову представників опозиції від участі в роботі Конституційної асамблей її голова Л. Кравчук відреагував таким чином: «Опозиція є частиною української політичної системи. Тому коли вона, не маючи жодних конструктивних пропозицій, просто відмовляється, це означає, що вони роблять помилку», – зазначив Л. Кравчук.

В. Литвин також вважає, що «будь-яка політична сила і політик повинні використовувати всі можливості для того, щоб донести і аргументувати своє бачення процесів у суспільстві, якщо вони є виразниками інтересів суспільства».

Що ж до оцінок експертів, то, наприклад, на думку *директора програми «Цивільне суспільство і належне самоврядування» міжнародної фундації «Відродження», кандидата юридичних наук О. Орловського*, у новій редакції Конституції головна увага повинна бути приділена питанням розвитку безпосередньої демократії, які в чинному Основному законі або чітко не прописані, або залишаються декларативними.

Він зазначив, що норми чинної Конституції фактично не є нормами прямої дії, а значить, на них дуже рідко посилаються органи державної влади, судові органи і т. п. «Це, мабуть, сьогодні головна і найбільша проблема чинної Конституції», – вважає експерт.

На його думку, необхідно також на рівні конституційних норм посилити статус, роль, правову і фінансово-організаційну основу місцевого самоврядування в Україні, яке сьогодні не має належної матеріальної і фінансової бази. Крім того, зазначив О. Орловський, в контексті коригування Конституції повинні бути вирішені питання, пов'язані з проведенням у майбутньому адміністративно-територіальної реформи, оскільки діючий

адміністративно-територіальний устрій не сприяє розвитку місцевого самоврядування і не створює умов для самодостатності територіальних громад.

Підсумовуючи, він висловив думку, що основне завдання Конституційної асамблей – повернути пошану до Конституції України. «На жаль, мене як юриста дуже засмучує, що сьогодні Конституція у значній мірі живе якимсь своїм життям, а реальне життя фактично істотно відрізняється від того, що ми бачимо в тексті Конституції України», – зазначив фахівець.

З свого боку, голова *правління Центру політико-правових реформ* **I. Коліушко** переконаний, що Конституційна асамблея повинна розпочати свою роботу з аналізу стану реалізації чинної Конституції і з'ясування причин невиконання тих або інших її положень. «Спочатку потрібно розібратися з тим, що у нас виконується, що не виконується і чому не виконується. Тому що якщо у нас влада демонструє небажання виконувати Конституцію у принципі, тоді не має значення, що написане в Основному законі. А якщо вона не виконує, тому що не може виконати якихось розпоряджень, оскільки вони конфліктно сформульовані або якось там життя змінилося за час існування Конституції, тоді інша справа, тоді потрібно обговорювати зміни до неї», – сказав I. Коліушко.

Він додав, що є «різні приклади, і одне, і інше має місце», а тому Конституційна асамблея повинна стати майданчиком для ґрунтовного діалогу щодо стану реалізації чинної Конституції між ученими, експертами із суспільного сектора, політиками, тобто всіма, хто причетний до проблеми конституціоналізму. «Якби в результаті такого діалогу нам вдалося підготувати якийсь аналог того, що в західних країнах називають “Зеленою книгою”, тобто документ, що визначає проблему в тій сфері, яка виносиється на реформування, я думаю, це був би гарний початок для роботи такого консультивативно-дорадчого органу», – вважає експерт.

На його думку, потім цей документ повинен буде широко обговорюватися з громадськістю і вже за наслідками обговорення можна було писати наступний, який містив би різноманітні альтернативи вирішення проблем, погоджених у першій книзі. Саме таким чином, тобто поетапно, слід наблизятися до конституційної реформи, зазначив I. Коліушко. «Це буде досить тривалий процес, але поспішати нікуди. Конституційна реформа має значення тоді, коли вона з розумінням сприймається більшістю громадян країни. Якщо хтось робитиме спробу швидко щось написати в кабінеті і всім це накинути, зиску від цього не буде», – переконаний глава правління Центру політико-правових реформ.

Крім того, I. Коліушко багато змін вніс би до розділів, пов'язаних з організацією державної влади. «Ми єдина країна у Європі, де Конституція змішаної республіки передбачає подвійну відповідальність уряду і перед парламентом, і перед Президентом. Цього ніде немає і не повинно бути з погляду теорії. Відповідно, уряд повинен формуватися під великим впливом парламентської більшості і відповідальним повинен бути перед парламентом», – коментує експерт.

Зі свого боку, голова *Національної комісії із питань захисту суспільної моралі, доктор юридичних наук В. Костицький* акцентує увагу на тому, що чинна Конституція України «себе не вичерпала». За його словами, на сьогодні «дійсно, є проблеми з реалізацією Конституції, якнайбільше зі статтею 8, що свідчить про принцип верховенства права і про те, що норми Конституції є нормами прямої дії».

Він не відкидає можливості працювати над поліпшенням Конституції. При цьому відзначає: «Працювати над тим, щоб у майбутньому створити щось краще, звичайно, можна. Коли це відбудеться? Для мене це питання. Я не упевнений, що це повинно відбутися завтра. Я не бачу для цього політико-правових і економічних підстав». «Звичайно, конституційний процес безперервний, життя виставляє нові вимоги. Але питання про те, чи потрібно ламати Конституцію, або, може, потрібно створювати умови для того, щоб шукати ефективні шляхи реалізації чинної Конституції, воно, здається, не потребує відповіді, і для нас зрозуміле, тому що основою стабільноті держави є конституційна стабільність», – підкреслив В. Костицький.

Схожу точку зору озвучив і *директор Центру політичного маркетингу політолог В. Стоякін*, який відзначив, що і вітчизняні, і зарубіжні експерти одноголосно визнають Конституцію України однією з найдемократичніших у Європі. Але український Основний закон є, по суті, «завислим у повітрі», оскільки його основні положення не підкріплена відповідними законами, що регулюють виконання Конституції. «Зрозуміти важко, що саме хотуть змінювати, тому що ключові моменти якраз змінювати не збираються. Глибокого сенсу в дрібній редакційній правці, з моєї точки зору, немає, тому що немає законів, які б регулювали положення Конституції», – говорить експерт.

А *керівник Лабораторії законодавчих ініціатив І. Когут* акцентував увагу на тому, що Конституція України повинна гарантувати українцям ті права і свободи, які не будуть обмежені. З одного боку, нині Конституція України гарантує право на отримання освіти і на отримання безкоштовного медичного обслуговування, а з іншого – виконання цього обмежене коштами бюджету. «Виходить фікція, і так з багатьох питань. Тому я чекаю, щоб уникнути подібного, Конституція повинна стати більш юридичним документом, ніж політичним», – стверджує експерт.

Щодо того, Конституція якої країни для України є найкращим прикладом, то тут у І. Когута є дві версії: або Конституція Франції, або Конституція Польщі. Тим часом, на думку політолога, в Україні є багато кваліфікованих експертів, які могли б самі, без жодних порівнянь з конституціями інших країн, внести зміни до нашої. «Але тут є загроза того, що вони просто не домовляться, тому що у кожного є своє бачення того або іншого питання», – відзначає І. Когут. Тому і створений такий майданчик у вигляді Конституційної асамблей, на якому можна все обговорити.

На думку експерта, на нинішньому етапі головним для Конституційної асамблей є не остаточний проект Основного закону, «і що потім вже в рамках Конституції вона буде прийнята або парламентом, або якимсь іншим

способом. Більш важливим є саме створення формату такого громадського діалогу, який дасть змогу зрозуміти, чого саме люди чекають від цих змін, від влади.

Директор Інституту політичного аналізу і міжнародних досліджень С. Толстов схвалює створення КА. Адже, за його словами, робота Конституційної комісії в парламенті, яка раніше створювалася для внесення змін до Конституції, виявилася неефективною. «Єдиний теоретично можливий варіант напрацювання конституційних змін полягає в тому, щоб винести цей процес за рамки парламенту. До того ж формування КА формально було достатньо прозорим», – підкреслив експерт.

За його словами, у конституційному полі є неврегульовані питання або врегульовані частково, але їх не так багато з погляду практики взаємодії структур влади. До питань, які гостро потребують корекції, експерт відносить зміну адміністративно-територіального устрою, а також питання децентралізації місцевого самоврядування.

С. Толстов вважає, що під час зміни Конституції переходу до президентської республіки не буде. «Може йтися тільки про якесь перетрущування в рамках президентсько-парламентської форми правління. Тут можуть бути зміни, що стосуються прерогативи призначення на посади у виконавчій владі, в питаннях судової влади тощо», – вважає він.

Також експерт сумнівається в можливості того, що до нової Конституції увійдуть норми про обрання Президента парламентом. У такому разі Україна знову перетворилася б на парламентсько-президентську республіку, досвід якої виявився невдалим.

Зі свого боку, *голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко* схвалив те, що в Конституційній асамблії буде не так багато політиків: «Я прихильник того, щоб первинний пакет конституційних змін готовувався експертами-конституціоналістами і представниками громадянського суспільства, а політики до цього процесу можуть підключитися – оскільки їм доведеться голосувати за проект змін в парламенті».

Доктор філософських наук, завідувач відділу Національного інституту стратегічних досліджень М. Розумний у свою чергу зазначає, що практично в кожному розділі Конституції є питання, що потребують професійної відповідальної розмови в межах такого органу, як Конституційна асамблея. «Тому я не поділяю пессімізму того, хто розглядає Конституційну асамблею виключно як політичний інструментарій. Мені здається, що до цього слід ставитися, як до одного з базових інститутів державної політики», – наголосив фахівець.

Також він підкреслив, що «Конституція – це формалізований і зафікований елемент національного консенсусу. Конституція 1996 р. приймалася на виріст. Сказати, що ми її переросли, що там є щось архаїчне, дитяче, наївне, я б так не сказав. Звичайно, є питання вдосконалення політичної системи, це окремий елемент Конституції. Хоча про нього найчастіше говорять і навколо цього переважно відбуваються політичні дебати. Є питання

політичного режиму або моделі влади. Це важливий момент Конституції. І якісь елементи цієї моделі, яка була результатом компромісу між тодішнім президентом Л. Кучмой і опозиційним до нього парламентом, може, і повинні бути модернізовані. В цьому сенсі Конституція застаріла. Але слід не тільки модернізувати Основний закон, а й виховувати політичну культуру, розвивати політичні інститути».

А *доктор політичних наук, головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень О. Корнієвський* зазначає, що нонсенс Конституції полягає в тому, що не вирішенні питання, які стосуються Автономної Республіки Крим. «Наша держава унітарна, а автономні республіки – не ознака унітарності», – підкреслює експерт.

Суддя КСУ у відставці, голова Асоціації суддів КСУ П. Мартиненко, у свою чергу, перераховує причини для внесення змін до Конституції. Зокрема, він вказує на те, що вже не перший рік Україна ігнорує зауваження Ради Європи до окремих формулювань: по-перше, це стосується ст. 24 Конституції, у якій іде мова про принцип рівності Громадян України, а Європа вимагає, щоб були рівні всі Люди. По-друге, норма щодо різностатевого шлюбу – Європа таких обмежень вже не ставить.

Наступний на черзі – Розділ II Конституції. «Основна проблема цього розділу в тому, що він незрозуміло навіщо включає ряд так званих соціальних прав (економічних, екологічних, культурних). Ну ось, наприклад, є у нас в Конституції право на працю, а у когось роботи немає, отже, на підставі такої норми можна звертатися до суду. А суду що робити? Забезпечувати всіх роботою? – акцентує увагу П. Мартиненко. – Цю групу прав краще внести в Преамбулу або оформити в окрему Декларацію».

Слід зазначити, що ряд експертів, визнаючи необхідність удосконалення Основного закону України, із приводу створення Конституційної асамблей висловлюються досить скептично.

Зокрема, *директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов* переконаний, що «за наших умов ні референдум, ні парламент, особливо який формується за закритими списками і за непрозорого фінансування політичних партій і кандидатів, не забезпечать ухвалення Конституції. Не потрібно і асамблей. Необхідно провести парламентські вибори за відкритими списками, за новим законодавством про фінансування виборів і кампаній з реальною конкуренцією і європейськими стандартами. І тоді новий, конкурентно вибраний парламент, якому люди довіряють, депутати якого відрізняються від багатьох відомих персонажів, зможе прийняти Конституцію на користь країни».

З іншого боку, зазначив політолог, для створення Конституційної асамблей і тактичних, і стратегічних резонів було достатньо. Головним мотивом нової конституційної історії і «конституційного кейса», на його думку, було розуміння того, що «країна не визначена, недоформлена, тобто недоконституційована. І ось цю задачу повинна вирішити Конституційна асамблея», – сказав він.

У свою чергу *керівник наукових програм Інституту відкритої політики М. Стріха* переконаний, що нову Конституцію треба приймати на всенародно обраній Конституційній асамблей. «Першу Конституцію Франції приймали Установчі збори. Жоден з їх делегатів не мав права обиратися до парламенту. Зараз у нас багато політиків виступають за перетворення держави, вважаючи, що нинішня безнадійно корумпована і реформувати її неможливо. Для цього треба всенародно обрати Конституційну асамблею з умовою, щоб жоден її член не мав права балотуватися до Верховної Ради або займати місце в самих найвищих органах виконавчої влади, принаймні на якийсь період. Щоб люди працювали не на свою майбутню позицію, а заради блага держави», – підсумував експерт.

Схожої точки зору дотримується і *колишній перший заступник секретаря РНБОУ, а нині політичний експерт С. Гавриш*. «Реальна Конституційна асамблея передбачає розпуск парламенту. Потім обирають делегатів на асамблею, яка скликається лише для одного: розробки і ухвалення Конституції. Після цього проходить всенародний референдум. Україна поки не знала такого способу. Політики, які приватизували політичний мандат на 20 років, бояться дати можливість приймати Конституцію виборцям», – відзначив він.

А *політолог А. Палій*, нагадуючи, що кожний Президент в Україні неминуче приходить до ідеї зміни Конституції, переконує в тому, що нинішні зміни до Конституції потрібні представникам влади, по-перше, для виправдання перед виборцями своєї неефективності і провалів і, по-друге, щоб залишилися при владі і після 2015 р. Водночас слід зазначити, що лише не набагато більше 4 % українців головною причиною складної соціально-економічної ситуації в Україні вважають недосконалість чинної Конституції. Про це в своїй статті для «Дзеркала тижня. Україна» пише *науковий консультант Центру Разумкова М. Мельник*, коментуючи рішення Президента В. Януковича про створення Конституційної асамблеї для внесення змін до Основного закону.

За словами експерта, переважна більшість громадян бачать головну проблему України в неналежній діяльності влади. «Закономірно, що у громадян сформувався стійкий образ Конституції як об'єкта неефективних експериментів, кожний з яких призводить до погіршення ситуації в державі. Тому побоювання, що чергова зміна Конституції за умов низького рівня довір'я до влади може супроводжуватися суспільно-політичними ускладненнями або зумовити їх, не позбавлені підстав», – зазначає Н. Мельник.

У цілому ж слід підкреслити, що за сучасних умов стрімких змін у суспільному житті буде помилкою перебільшувати цінність «недоторканності» Конституції. Внесення змін до Конституції є звичайною світовою практикою, яка надає можливість ефективно враховувати зміни в суспільному житті, зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на якість організації держави і суспільства, безпеки і добробуту громадян.

Завдання Конституційної асамблей – напрацювати текст законопроекту і представити його Президенту для подальшого внесення до парламенту. Тут експерти нагадують, що Президент і без КА наділений повноваженнями внести такий законопроект без будь-якого попереднього обговорення в експертному й професійному середовищі, скориставшися відповідними професійними ресурсами своєї Адміністрації, Кабінету Міністрів тощо. Тому, як мінімум, шкоди від самого факту утворення Конституційної асамблей немає, а як максимум – вона надає можливість представникам різних суспільних груп тим або іншим чином вплинути на конституційний процес або, у крайньому разі, сигналізувати суспільству про тривожні моменти процесу підготовки змін до Основного закону.

Більшість експертів сходиться на тому, що в складі Конституційної асамблей зібраний потужний науковий і суспільний потенціал у сфері українського конституціоналізму, що дає певні підстави для оптимізму щодо створення відкритого професійного формату дискусії щодо модернізації Конституції.

Багато в чому це залежатиме від того, наскільки мета, визначена в указі Президента, відповідає дійсній меті формування Конституційної асамблей. Адже варіантів використання такого процесу в нинішній ситуації апологетами й супротивниками конституційної реформи приводиться досить багато (найбільш часто називаються такі: 1) шире бажання влади через приведення тексту Конституції у відповідність до політичних реалій виправити ситуацію в Україні на краще; 2) прагнення влади зміцнити власне владне положення, розширити владні повноваження або хоча б гарантувати собі безпеку в разі несприятливого для неї результату політичних подій у майбутньому; 3) прагнення продемонструвати світу і своїм виборцям, що в Україні, незважаючи на критику, здійснюються суттєві реформи (разом з пенсійною і судовою реформами, ухваленням нового КПК); 4) спроба відвернути суспільну увагу від нагальних проблем, пов'язавши перспективу реального впливу на ситуацію в державі з діяльністю Конституційної асамблей; 5) ставлення до цієї реформи як до звичайного політичного проекту, з яким влада не пов'язує ніяких серйозних надій, не переслідуючи мету внесення наперед запланованих змін до Конституції, і використовування самого факту роботи в цьому напрямі у власній політичній діяльності. Можлива також комбінація цих варіантів. Крім того, експерти підkreślують, що Асамблея в жодному випадку не повинна поспішати під час розроблення змін до Конституції, оскільки це повинен бути перевірений, максимально сприйнятий у суспільстві і в політикумі проект. Також висловлюється побажання, щоб результатом роботи Конституційної асамблей (окрім законопроекту про зміни до Конституції) обов'язково стало вироблення рекомендацій із забезпечення реалізації Конституції.

В. Медведєва, канд. іст. наук, наук. співроб.

Київська фан-зона – найуспішніший проект Євро-2012 в Україні

Фініш Євро-2012 став стартом проектів, направлених на розвиток Києва в найрізноманітніших сферах життєдіяльності міста. Причому, йдеться не лише про розвиток туризму, але й економіки та інфраструктури столиці.

За словами голови Київської міської державної адміністрації О. Попова, для Києва завершення Євро-2012 – це початок реалізації нових широкомасштабних програм. «Позитивний імідж Києва та України, який ми здобули в результаті проведення Євро-2012 – це той капітал, який ми плануємо використати для розвитку бізнес-стосунків, туризму і сталого економічного розвитку столиці України в цілому», – сказав О. Попов.

Разом з тим голова КМДА зазначив, що одним із пріоритетів міської влади після Євро-2012 має стати розвиток масового спорту в столиці. За його словами, спортивні майданчики, зали та стадіони мають бути доступними та відкритими для всіх киян і, в першу чергу, для молоді та дітей. Саме тому наразі в Києві триває інвентаризація існуючих спортивних закладів. За її результатами буде сформована міська програма реконструкції занедбаних та будівництва нових об'єктів фізичної культури під гаслом «Спорт у кожному подвір'ї столиці».

«Київ і Україна взяли на себе велику відповідальність за проведення Євро-2012. Безумовно, що нашим пріоритетом упродовж останніх двох років була підготовка до цього спортивного свята. Однак, інфраструктуру, яку нам вдалося відбудувати та створити в місті, ми будували насамперед не для туристів, а для киян. Після завершення Євро-2012 Київ розпочне інші проекти, спрямовані на розвиток уже не професійної, а масової фізкультури та спорту. Ми створимо можливість займатися різними видами спорту в наших спортивних закладах, школах та дворах для всіх охочих. Важливо, що в цих проектах братимуть участь не лише міська адміністрація, але й громадські організації, відомі спортсмени та компанії-меценати», – зазначив О. Попов.

Крім того, О. Попов додав, що головним досягненням Євро-2012 у Києві має стати утвердження авторитету міста серед світової спільноти. Зокрема, він наголосив на перспективах розвитку туристичної галузі та поліпшення інвестиційного клімату. «Міська влада створила комфортні умови для гостей Києва і продовжує роботу в цьому напрямі. У майбутньому ми використаємо той позитивний імідж, який маємо шанс створити зараз, для розвитку ділових стосунків Києва зі світом. Найбільший прибуток, який ми можемо отримати від Євро-2012 – позитивний імідж і авторитет країни та міста. А тому підраховувати дивіденди від проведення чемпіонату варто через півтора-два роки після Євро-2012», – такі переконання висловив О. Попов.

Голова КМДА також підкреслив, що фінал Євро-2012 ознаменував початок нового етапу розвитку міста, адже столична влада має намір і надалі інтенсивно розвивати та відновлювати столичну інфраструктуру.

У свою чергу заступник голови КМДА А. Голубченко зазначив, що у зв'язку з фіналом чемпіонату столичну фан-зону в Києві розширили на 150 м – це дало змогу додатково прийняти до 30 тис. уболівальників. «На фан-зону УЄФА виділив Києву 1 млн євро. Половину грошей ми вже отримали, а другу місто отримає в серпні. Бюджетних грошей на організацію цієї території витрачено не було», – підкреслив чиновник.

Він також повідомив, що на демонтаж фан-зона з цих коштів буде виділено 100 тис. грн.

При цьому, коментуючи місце розташування фан-зона, заступник голови КМДА підкреслив, що така була рекомендація УЄФА: «Розташування офіційної фан-зона в центрі міста – це стандартний підхід УЄФА. Не останню роль у розташуванні столичної фан-зона зіграла і близькість її до стадіону».

За словами А. Голубченка, усе зроблено за стандартами УЄФА з точки зору утримання фан-зона, гарантування безпеки і правопорядку в ній. Як підкреслив чиновник, за весь період функціонування столичної фан-зона ніяких серйозних випадків на її території зафіксовано не було.

У свою чергу, як зазначає начальник ГУ з питань підготовки і проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Євро-2012 Т. Слишик, готуватися до прийому футбольних фанатів місто почало ще чотири роки тому. У столиці було встановлено 50 вказівників руху до об'єктів туристичного огляду та надруковано 280 тис. карт. Такі вказівники роблять Київ комфортним та зрозумілим для туристів. «Туризм не може розвиватися без підвищення іміджу столиці. На сьогодні наше місто посідає 62 місце з 138 країн щодо відвідуваності туристами. Однак ми сподіваємося, що цей показник зміниться в бік покращення після Євро-2012», – зазначила Т. Слишик.

Слід відзначити, що за час чемпіонату на 19 % збільшилась кількість туристів, що відвідали столицю. За словами начальника ГУ комунального господарства Д. Новицького, найбільше іноземців цікавлять не видатні місця Києва, а прогулянки на теплоходах Дніпром. Також значно збільшилася кількість заявок на відвідування Національного музею «Чорнобиль».

Як зазначає Д. Новицький, значна спортивна подія стимулювала Київ до розвитку та відновлення туристичної галузі в цілому. Задля цього у столиці були розроблені основні напрями розвитку туризму: «Київ козацький» – спрямований на ознайомлення з історією міста та України; «Київ духовний» – знайомить гостей міста з культовими спорудами; «Київ на Дніпрі» – рекреаційна зона в самому центрі Києва, яку потрібно розвивати, та «Київ діловий» – він передбачає розвиток виставкового бізнесу, зокрема проведення різноманітних експозицій, семінарів, симпозіумів світового рівня.

Позитивною тенденцією є і розвиток міської інфраструктури, зокрема зміни в транспортній галузі, що також покращує туристичний потенціал Києва. Так, значно збільшилася пропускна спроможність аеропорту «Бориспіль» – до 8 млн осіб. Приймає іноземних туристів після реконструкції і аеропорт «Київ». «У місті були побудовані нові розв'язки, відремонтована велика кількість асфальтового покриття, на маршрути випущено новий транспорт. Крім того, стадіон НСК «Олімпійський» у майбутньому дасть змогу реалізовувати великомасштабні події і приймати велику кількість глядачів», – зазначив Д. Новицький. Також він відзначив, що Київ використав шанс, який отримав від Євро-2012, тож наступним кроком є привернення уваги туристів до столиці.

У свою чергу менеджер фан-зон УЄФА Євро-2012 Т. Глор дав відмінну оцінку організації офіційної фан-зони міста Київ під час прес-конференції, яка відбулась у медіа-центрі.

«І наша команда з УЄФА, і всі гості міста чудово провели час у Києві. Нас особливо вразило те, що і всі мешканці міста, і гості є невід'ємною частиною турніру – ми побачили емоції, дружні і привітні обличчя, радість і натхнення перемогами. Варто також відзначити чудову організацію дозвілля у фан-зоні, яка показала, що Євро-2012 у Києві – це не лише футбол, це повноцінний європейський спортивно-культурний фестиваль. Тож задоволені абсолютно всі вболівальники. Вважаю, що Київ може пишатися собою – підготовка до турніру на дуже високому рівні», – підкреслив Т. Глор.

Разом з тим заступник голови КМДА А. Голубченко, у свою чергу, зауважив, що успіх фан-зони також пов'язаний із її вдалим розташуванням.

«Я думаю, що успіх цього проекту завдячує розташуванню фан-зони в самому центрі міста. Це дуже зручно для вболівальників, адже поруч стадіон, усі транспортні сполучення, багато розважальних закладів, пунктів харчування тощо. Це максимально комфортне місце для відпочинку фанів, тож, думаю, саме це зіграло ключову роль у її наповненості», – додав він.

Водночас куратор офіційної фан-зони Києва В. Матвеєв подякував вболівальникам за високий рівень культури під час перебування на Хрещатику. «Дуже приемно сьогодні отримувати високі оцінки за нашу роботу. Але сьогодні хочеться відзначити високу активність уболівальників у Києві і подякувати за високий рівень культури поведінки», – підкреслив В. Матвеєв.

Слід відзначити, що організатори футбольного турніру Євро-2012 одноголосно відзначили високий рівень підготовки офіційної фан-зони Києва.

За словами директора турніру Євро-2012 в Україні М. Лубківського, про успішну організацію роботи фан-зони свідчить кількість її відвідувань. За весь період проведення чемпіонату на Хрещатику побувала рекордна для приймаючих міст усіх попередніх Єврочемпіонатів кількість відвідувачів – понад 1 млн 200 тис. вболівальників. «Київська фан-зона – це наш найуспішніший проект. За це окрема подяка керівництву столиці та оператору фан-зони. Київська фан-зона побила всі рекорди з відвідувань фан-зон приймаючих міст попередніх чемпіонатів і продемонструвала величезну

засіканням людей до всього, що відбувалося на Хрещатику. Скажу також про одне важливе спостереження, яке ми відзначили разом з колегами. Найбільшим відкриттям цього турніру і найприємнішим сюрпризом стало доброчесливе, привітне ставлення українців, у тому числі киян, до всіх, хто завітав до нашої країни. Українці здивували і себе, і весь світ дружнім і відкритим ставленням до тих, хто відвідує і столицю, й інші українські міста», – наголосив М. Лубківський.

Таким чином, можна зробити висновок, що Україна змогла вчасно подолати всі проблеми, які виникали на її шляху, стосовно успішного проведення Євро-2012, а Київ у черговий раз з гідністю витримав іспит називатися європейською столицею (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких видань: Євро-2012 (<http://2012ua.net>); УРА-Інформ (<http://ura-inform.com>); MIGnews (www.mignews.com.ua); Західна інформаційна корпорація (<http://www.zik.com.ua>); Главред // Столиця (<http://stolitsa.glavred.info>); Минфин (<http://minfin.com.ua>); Чемпіон (www.champion.com.ua)*).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

На нинішньому пленарному тижні народним депутатам України пропонується розглянути 163 питання. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Литвин, відкриваючи засідання Погоджувальної ради. З них 33, сказав він, урядові ініціативи, у тому числі сім потребують включення до порядку денного.

3 липня заплановано до розгляду 70 питань, з них 20 пропонуються для включення до порядку денного, 13 – до розгляду у другому та повторному другому читанні, ще 37 законопроектів пропонується розглянути у режимі першого читання. 4 липня до порядку денного включено 16 питань. Цього ж дня відбудуться парламентські слухання на тему: «Українська книга. Реалії сьогодення та перспективи розвитку вітчизняного книговидавництва та книгорозповсюдження».

5 липня пропонується розглянути 68 питань, у тому числі 22 законопроекти, серед яких 13 (урядові ініціативи) – у другому читанні. 25 проектів, сказав керівник парламенту, очікують на перше чи повторне перше читання. Парламент також має розглянути значну кількість законів, повернутих з пропозиціями Президента України, і питання щодо обрання суддів.

В. Литвин запропонував розпочати цього дня ранкове засідання з розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції щодо недоторканності для окремих посадових осіб з урахуванням висновку Конституційного Суду (від 1.04.2010 р.) «відповідно до узгодженого нами рішення».

Крім цього, сказав він, парламент має затвердити календарний план

проведення наступної сесії. 6 липня – день закриття сесії – передбачено заслухати звіт ТСК з питань розслідування обставин, що привели до ситуації навколо ЗАТ «Індар», розглянути шість законопроектів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Проект закону про засади мовної політики не розглядатиметься нинішнього пленарного тижня в парламенті. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Литвин на брифінгу після завершення засідання Погоджувальної ради.

Відповідаючи на запитання журналістів, він нагадав, що до цього документа надійшло більше 2 тис. поправок і зауважень, над якими нині працює профільний комітет парламенту. В. Литвин зазначив, що «це питання не може розглядатися, бо воно і не підготовлене, і викликає політичне протистояння і суперечки». «Цих двох причин достатньо для того, щоб його не розглядати», – сказав керівник парламенту, додавши, що «неочікуваностей не буде».

Голова Верховної Ради вважає, що з самого початку роботи над цим документом парламентарі допустилися помилки. «Думаю, треба було при розгляді цього питання відразу організувати робочу групу, запросити туди фахівців, депутатів і серйозно опрацювати документ, бо тема важлива і чутлива», – сказав він (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Голова Верховної Ради України В. Литвин не вважає за доцільне подовжувати роботу ХХ сесії.

Відповідаючи на запитання журналістів, В. Литвин зазначив, що у додаткових пленарних засіданнях немає потреби. За його словами, на останньому пленарному тижні – з 3 по 6 липня – потрібно розглянути й ухвалити необхідні економічні рішення.

Керівник парламенту повідомив, що з ініціативою продовжити роботу нинішньої сесії виступив один з народних депутатів, який вніс відповідний проект постанови. «Я із здивуванням дізнався про цей документ і, відповідно, не направляв його на розгляд профільного комітету», – сказав він.

В. Литвин пояснив, що народні депутати мають право на законодавчу ініціативу, але, оскільки йдеться про колективний орган – Верховну Раду України, це питання потребує попереднього обговорення. За його словами, з цього приводу треба було «проводити попередню дискусію і діалог, для чого потрібно продовжувати сесію, які пропонуються питання до розгляду». А продовжувати роботу сесії «про всяк випадок», зазначив Голова Верховної Ради, означатиме «посилення нервозності й протистояння» у парламенті. «Я б дуже не хотів, щоб Верховна Рада йшла, що називається, “в рознос”, оскільки політична температура підвищується», – додав він (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Голова Верховної Ради України В. Литвин зустрівся з послом ФРН в Україні Г.-Ю. Гаймзьотом з нагоди завершення послем дипломатичної місії в нашій державі. Від імені Верховної Ради України і від себе особисто В. Литвин подякував послу за успішну роботу в Україні та за значний особистий внесок у справу розбудови українсько-німецьких двосторонніх відносин, побажав подальших успіхів у політичній кар'єрі. «Я вірю, що у Вашій особі ми маємо надійного друга для України», – сказав керівник парламенту.

Сторони зазначили, що міжпарламентське співробітництво між Україною та ФРН розвивається досить динамічно і є однією з важливих форм поглиблення українсько-німецьких відносин. В. Литвин подякував німецькій стороні за надання можливості українській молоді брати участь у щорічній міжнародній практиці в Бундестазі та висловився за необхідність забезпечити можливість стажування політично активної німецької молоді у Верховній Раді України.

Посол зазначив, що «неохоче залишає Україну», і підкреслив, що «четири роки роботи тут були надзвичайно насыченими, цікавими». Він наголосив на важливості того, що «важлива для України подія – парламентські вибори – повинні відбутися добре». Нині, на думку Г. Гаймзюта, «в Україні все готове для успішного проведення наступних виборів».

В. Литвин наголосив у цьому контексті, що «ми зацікавлені в тому, щоб вибори пройшли у відповідності з європейськими стандартами, і очікуємо значну кількість міжнародних спостерігачів». Він наголосив, що вибори будуть надзвичайно складними, а центр політичної активності буде в парламенті (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Верховная Рада не будет назначать на этой неделе выборы в Киеве. Об этом заявил журналистам спикер В. Литвин, отвечая на вопрос, не внесут ли киевские выборы в проект о досрочных выборах, который будут рассматривать 5 июля.

«Не будет проекта по киевским выборам, хотя депутатских инициатив я не исключаю», – сказал он.

«Хотя Леонид Черновецкий подал заявление о сложении своих полномочий, но Киевсовет еще не обратился с письмом о проведении выборов. Меня заверили, что он будет рассматривать этот вопрос 12 июля», – заявил В. Литвин (*Украинская правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

Верховна Рада не зможе ухвалити до виборів скасування депутатської недоторканності. Таку думку висловили журналістам спікер В. Литвин, віце-спікер М. Томенко та лідер фракції Партії регіонів

О. Єфремов.

Зокрема, Голова Верховної Ради нагадав норму, що після звернення до Конституційного Суду депутати не зможуть двічі голосувати за цей законопроект на одній сесії. Відтак він закликав колег не робити піару на тому, що вони не зможуть виконати. Натомість, віце-спікер і представник «БЮТ – Батьківщини» М. Томенко запевнив, що його фракція підтримає у четвер, 5 липня, законопроект Партії регіонів про звернення до Конституційного Суду щодо зняття недоторканності депутатів. «Ми підтримуємо і проект “регіоналів” про зняття депутатської недоторканності, і будемо переконувати підтримати наші законопроекти щодо зняття недоторканності з Президента та суддів», – сказав він.

О. Єфремов теж висловив сумнів, що зняття недоторканності відбудеться до виборів народних депутатів. «Я сподіався, що ми проголосуємо до виборів. Але якщо ми знову звертаємося до Конституційного Суду, то ми не зможемо ухвалити цей законопроект і наступної сесії», – сказав він.

«Але наша партія послідовно доводитиме проект до ухвалення», – запевнив О. Єфремов.

На 5 липня у порядку денному парламенту стоїть проект закону Олександра Лавриновича про внесення змін до Конституції щодо гарантій недоторканності окремих посадових осіб з урахуванням висновку Конституційного Суду від квітня 2010 р. та додатковими пропозиціями від 24 травня 2012 р. (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

Указом Президента України чітко визначено статус і функції Конституційної асамблей як спеціального допоміжного органу, який уповноважений опрацювати і внести пропозиції щодо змін до Основного закону. Про це заявив перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк у коментарі журналістам телеканалу УТ-1 щодо полеміки в суспільстві про основні функції та засади Конституційної Асамблей.

«Указом Президента дана чітка відповідь, що Конституційна асамблея, до складу якої увійшли, зокрема, юристи, учені та судді Конституційного Суду – це спеціальний допоміжний орган, який готоватиме пропозиції змін до Конституції. Напрацьовані зміни Президентом, або не менш як 150-ма народними депутатами, виносяться на розгляд Верховної Ради. Після схвалення їх у парламенті, зазначені зміни мають бути скерованими до Конституційного Суду на предмет висновків, чи вони не порушують чинної Конституції. Після висновку Конституційного Суду Верховна Рада знову розглядатиме запропоновані зміни з урахуванням висновків Конституційного Суду. На підтримку змін має бути не менш як 226 голосів народних депутатів. Після того вже протягом наступної сесії, якщо буде зібрано не менше 300 голосів, ці зміни стануть чинними», – пояснив А. Мартинюк.

При цьому він уточнив: «Те що стосується всенародного референдуму з цього питання, то 13-й розділ діючої Конституції передбачає, що якщо

будуть пропозиції щодо внесення змін до першого, третього і тринадцятого розділів Конституції, то спочатку їх ухвалюватиме Верховна Рада, а потім вони виносятимуться на референдум для затвердження».

Утім політик зазначив, що важко сказати, чого саме торкатимуться зміни до Основного закону, натомість дав зрозуміти, що, ймовірно, відповідно до об'єктивної необхідності, розглядатимуться питання вдосконалення самоврядування з метою уникнення дновладдя на місцевому рівні, усенародного обрання суддів та унормування на конституційному рівні виборчої системи.

Відповідаючи на уточнююче запитання, чи ухвалить парламент запропоновані Конституційною асамблесю зміни до Конституції, А. Мартинюк зауважив, що «на сьогодні ніхто не зможе чітко сказати навіть чого стосуватимуться ці зміни, не кажучи вже про те, що розглядатиме їх уже новий склад Верховної Ради, політичної конфігурації якої до оголошення результатів виборів також ніхто не знає».

Проте перший віце-спікер повідомив, що на першому засіданні Конституційної асамблей, яке відбулося 20 червня цього року, «називалися приблизно такі терміни: ці пропозиції надійдуть до Президента десь наприкінці 2013 р., не виключено, що 2014 р. зміни пройдуть фахове та всенародне обговорення, а вже наприкінці 2014 р. або на початок 2015 р. зміни можуть бути подані на розгляд до парламенту» (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Монголії про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.

Комітет зазначив, що ратифікація Угоди дасть можливість оперативно і своєчасно надавати взаємодопомогу, здійснювати обмін інформацією з метою запобігання надзвичайним ситуаціям, а в разі їх виникнення – організовано й ефективно вирішувати питання ліквідації їх наслідків.

Під час засідання підкреслювалося, що в Угоді визначаються форми співробітництва (організація та здійснення моніторингу навколошнього природного середовища, прогнозування надзвичайних ситуацій та оцінка їх наслідків, оцінка ризику для довкілля та здоров'я людей у зв'язку з можливим забрудненням у результаті надзвичайних ситуацій), види допомоги (надання допомоги з порятунку людей, захисту навколошнього природного середовища, матеріально-технічне забезпечення підрозділів з наданням екстреної допомоги, медичне обслуговування потерпілої від аварії сторони тощо), порядок обміну інформацією з метою ведення пошукових та рятувальних робіт у процесі ліквідації наслідків аварій техногенного та природного характеру, а також умови відшкодування витрат та збитків, які можуть виникнути в процесі надання допомоги сторонами Угоди тощо. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0258 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому законопроект про внесення змін до Закону «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини».

Законопроектом (реєстр. № 9458), зокрема, пропонується доповнити чинний закон новою статтею, якою буде встановлено, що Верховна Рада здійснює парламентський контроль у сфері виконання рішень та застосування практики суду в межах повноважень, визначених Конституцією України. При цьому на орган, відповідальний за забезпечення представництва України у Європейському суді з прав людини та координацію виконання його рішень (Орган представництва, яким наразі є Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини), буде покладено обов'язок інформувати Верховну Раду про виконання рішень та застосування практики суду, а також подавати щороку не пізніше 1 березня звіт про виконання рішень та застосування практики суду в Україні, у тому числі пропозиції щодо вжиття заходів загального характеру шляхом внесення змін до чинного законодавства.

Проектом закону також передбачається уточнити положення ст. 14 Закону «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», у якій йдеться про дії Органу представництва щодо вжиття заходів загального характеру при виконанні рішень суду. Пропонується встановити, що Орган представництва одночасно із внесенням щоквартально до Кабінету Міністрів подання про вжиття заходів загального характеру направляє копію цього подання Верховній Раді. Це, вважають народні депутати, сприятиме належному здійсненню функції парламентського контролю за виконанням рішень суду та оперативному реагуванню на рішення суду, що потребують внесення змін до законодавчих актів України. Під час підготовки законопроекту до другого читання від суб'єктів права законодавчої ініціативи надійшла низка пропозицій, які комітетом були розглянуті та частково враховані (**Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)**. – 2012. – 2.07).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення умов поставок.

Законопроектом (реєстр. № 9602) пропонується надати суб'єктам господарської діяльності України можливість використовувати в контрактах (договорах) внутрішньої та зовнішньої торгівлі відомі міжнародні звичаї, рекомендації, правила міжнародних органів та організацій, а також визначати митну вартість товару на основі однорідних та нейтральних систем оцінювання, у тому числі з використанням правил Інкотермс будь-якої редакції.

На засіданні комітету зазначалося, що метою розроблення

законопроекту є створення суб'єктам господарської діяльності умов визначати на основі вільного волевиявлення умови договорів поставки для внутрішньої та зовнішньої торгівлі, використовуючи відомі міжнародні звичаї, рекомендації, правила міжнародних органів та організацій (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді прийняти проект постанови про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації та сектору безпеки України».

Проектом постанови (реєстр. № 10648) пропонується схвалити рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та перспективи розвитку Воєнної організації та сектору безпеки України», які відбулися 23 травня 2012 р. Крім того, передбачено Кабінету Міністрів поінформувати Верховну Раду про стан реалізації рекомендацій до 1 лютого 2013 р.

На засіданні комітету зазначалося, що учасники парламентських слухань у виступах наголошували на необхідності «радикально поліпшити стан справ у сфері оборони і національної безпеки, змінити ставлення державних органів до розвитку Воєнної організації і безпекових структур держави, розробити і реалізувати оптимальну прогнозну їх модель з тим, щоб якнайшвидше створити мобільні, оптимальні за чисельністю, професійно підготовлені, оснащені новітньою військовою технікою і озброєнням, усебічно забезпечені та соціально захищені Збройні сили, інші військові формування та сучасний безпековий сектор, здатні забезпечити надійну оборону України, захист її суверенітету, територіальну цілісність і недоторканність кордонів, інтереси громадян і суспільства, національні інтереси нашої держави».

На думку учасників слухань, необхідно також забезпечити взаємну узгодженість розвитку профільних органів сектору безпеки і оборони у рамках процедур оборонного планування держави та інтеграцію зазначененої системи з державним стратегічним плануванням; при визначенні пріоритетів розвитку держави першочергово враховувати потреби профільних органів сектору безпеки і оборони держави та розвитку оборонно-промислового комплексу тощо (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» з урахуванням пропозицій Президента України.

На засіданні комітету зазначалося, що метою прийняття закону (реєстр.

№ 9462) було вдосконалення законодавства у сфері регулювання обов'язкового страхування цивільно-правової відповіальності власників наземних транспортних засобів, підвищення рівня захисту прав потерпілих, удосконалення системи відшкодування збитків, завданих потерпілим у дорожньо-транспортних пригодах.

На засіданні також зазначалося, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку пропонує врахувати напралені Президентом України пропозиції до цього закону (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо залучення неповнолітніх до вчинення злочинних та антигромадських дій.

Законопроектом (реєстр. № 9526), поданим народним депутатом В. Шемчуком, пропонується у ст. 304 Кримінального кодексу передбачити відповіальність за залучення неповнолітнього у вчинення злочину, виділивши такі кваліфікуючі ознаки:

- злочин вчинено щодо малолітньої особи;
- злочин вчинено батьком, матір'ю, вітчимом, мачухою, опікуном чи піклувальником, або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого чи піклування про нього;
- злочин вчинено із застосуванням насильства або погрозою його застосування;
- унаслідок злочину неповнолітню особу було залучено до злочинної групи або до вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину.

Згідно з проектом, «залучення неповнолітньої особи у вчинення злочину особою, яка досягла вісімнадцятирічного віку, шляхом обіцянок, обману, погроз або іншим способом – карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

Ті самі дії, вчинені щодо малолітньої особи батьком, матір'ю, вітчимом, мачухою, опікуном чи піклувальником, або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілого особи чи піклування про неї, – караються позбавленням волі на строк від чотирьох до семи років.

Дії, передбачені частинами першою та другою цієї статті, вчинені із застосуванням насильства або погрозою його застосування, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років».

Автор запропонував «залучення неповнолітнього у вчинення антигромадських дій» виділити в окрему статтю, доповнивши Кримінальний кодекс ст. 304-1 «Залучення неповнолітньої особи у вчинення антигромадських дій», доповнивши об'єктивну сторону злочину залученням неповнолітньої особи до бродяжництва.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого, на їхню думку, сприятиме вдосконаленню кримінального законодавства, більш ефективному його практичному застосуванню, а також підвищенню ефективності кримінально-правового захисту дитини від злочинного впливу, а саме залучення до вчинення злочинів та антигромадської поведінки (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 2.07).

Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до розд. ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (щодо реалізації проекту з будівництва інфраструктурних об'єктів Київського регіону).

Законопроект (реєстр. № 9649-д) спрямований на стимулювання та ефективну реалізації національного проекту «Повітряний експрес», яким передбачено спорудження залізничного пасажирського сполучення м. Київ – міжнародний аеропорт «Бориспіль» і будівництво інших інфраструктурних об'єктів Київського регіону, затверджених Кабінетом Міністрів, які здійснюються за рахунок кредитних коштів, наданих Китаєм під державні гарантії уряду України і виконуються за контрактом, укладеним з нерезидентом – представництвом Китайської національної корпорації машинної індустрії та генеральних підрядів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 3.07).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення та спрощення процедури державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно.

Законопроектом (реєстр. № 10365) шляхом внесення відповідних змін до законів «Про нотаріат», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та деяких інших законодавчих актів пропонується вдосконалити та спростити процедури державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Зокрема, передбачається доповнити ст. 4 Декрету Кабінету Міністрів «Про державне мито» положеннями, згідно з якими мають пільги щодо сплати державного мита «49) органи державної влади (посадові особи) – за державну реєстрацію обтяження права на нерухоме майно; 50) органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування – за державну реєстрацію права власності держави, територіальної громади на земельні ділянки, яке виникло в силу закону».

Також Закон «Про нотаріат» доповнено ст. 461 про повноваження нотаріусів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх

обтяжень. Згідно із нею, нотаріус під час вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва має доступ та користується Державним реєстром речових прав на нерухоме майно та є спеціальним суб'єктом, на якого покладаються функції державного реєстратора прав на нерухоме майно відповідно до вимог Закону «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», і має печатку такого реєстратора.

Пропонується також визначити порядок взаємодії органів державної реєстрації прав з органами державної виконавчої служби тощо. Під час підготовки законопроекту до другого читання надійшло 50 пропозицій від суб'єктів законодавчої ініціативи більшість з яких враховано (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 3.07).

Представители Партии регионов предлагают изменить процедуру избрания и отставки Председателя Верховной Рады, отказавшись от тайного голосования и кворума в две трети народных депутатов. Об этом идет речь в законопроекте народного депутата от ПР В. Забарского о внесении изменений в Регламент Верховной Рады относительно избрания и отзыва Председателя ВР.

Текущая редакция Регламента предполагает, что голосование по кандидатуре спикера проводится в тайном режиме, при этом необходим кворум – не менее двух третей народных депутатов (300 человек) должны получить бюллетени в счетной комиссии.

В. Забарский утверждает, что норма об обязательном участии в выборах двух третей депутатов является неконституционной, поскольку ограничивает волю большинства на избрание Председателя ВР. В пояснительной записке к законопроекту говорится, что Конституция не позволяет вводить дополнительные условия принятия актов парламента. Необходимо отметить, что требование о кворуме появилось в регламенте лишь в 2010 г. и ни разу не применялось на практике – выборы главы Верховной Рады с тех пор не проводились. Между тем норма о тайном голосовании на выборах руководства ВР действует еще с 1990 г. Необходимость отказа от нее и перехода к поименному голосованию в сопроводительных документах законопроекта не разъясняется.

Глава фракции ПР А. Ефремов утверждает, что инициатива его коллеги не направлена на смешение действующего спикера В. Литвина, а касается лишь работы парламента следующего созыва. «В начале работы следующего парламента может появиться возможность заблокировать работу Верховной Рады, если одна треть депутатов не возьмет бюллетени для голосования за спикера», – пояснил он. Вице-спикер Н. Томенко (член партии «Батьківщина») уверен, что ПР готовится назначить подконтрольного спикера. «Норма о тайном голосовании бюллетенями может не позволить им избрать своего руководителя парламента», – считает Н. Томенко.

В Партии регионов подчеркивают, что еще не приняли окончательного

решения о поддержке данного проекта. Глава правления Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко не исключает, что в итоге будет принята компромиссная редакция – ПР согласится оставить тайное голосование, отменив норму о кворуме в 300 голосов (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 3.07).

Оппозиция требует создания Временной следственной комиссии Верховной Рады для расследования растраты 10 млрд долл., выделенных на подготовку к Евро-2012. Об этом заявил лидер «Фронту змін» А. Яценюк, выступая с трибуны парламента.

«Оппозиция требует создания следственной комиссии на предмет использования 10 млрд долл., которые поступили на строительство объектов инфраструктуры Евро-2012 из карманов 46 млн украинцев», – сказал политик. «Именно 46 млн украинцев сделали это Евро-2012, они заплатили свои налоги, и украинцы должны знать, куда пошли эти средства, привлечь к ответственности тех, кто разворовал эти 10 млрд долл.», – отметил А. Яценюк.

Ранее также глава фракции «Зеленые/Европейский свободный альянс» в Европейском парламенте Р. Хармс пообещала провести в Украине после Евро-2012 расследование относительно коррупции в ходе подготовки к проведению чемпионата.

В свою очередь вице-премьер, министр инфраструктуры Б. Колесников отметил, что заявления оппозиции о коррупции в действиях власти являются безосновательными. «По версии БЮТБ, коррупция есть везде, где они не участвуют: от выборов до еврокубка», – подчеркнул Б. Колесников (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 3.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Україна високо цінує продемонстровану до неї довіру щодо підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 р.

«Я вдячний за те, что Україні була надана така велика честь – разом із Польщею організувати Євро-2012. Мені здається, що це свято вдалося», – сказав Президент України В. Янукович під час зустрічі з президентом Міжнародної федерації футбольних асоціацій Й. Блаттером.

Глава держави підкреслив: певні труднощі в процесі підготовки масштабної спортивної події не завадили Україні зробити все, щоб Євро-2012 стало дійсно великим святом для мільйонів шанувальників футболу. «Багато було сумнівів у тому, що нам вдасться це зробити на високому рівні... Але все це ми пройшли разом з вами», – зауважив він.

В. Янукович також висловив окрему подяку президенту УЄФА

М. Платіні за сприяння у вирішенні багатьох питань, які стосувалися Євро-2012 (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 1.07).

*У Києві відбулася зустріч Президента України В. Януковича з Президентом Республіки Польща Б. Коморовським у форматі «віч-на-віч» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 1.07).*

Досвід, отриманий Україною під час підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 р., буде корисним для держави в майбутньому. Про це заявив Президент України В. Янукович після зустрічі з Президентом Польщі Б. Коморовським.

«Я переконаний, що цей досвід, який ми отримали, буде нам у нагоді і далі буде потрібний для того, щоб шукати можливості об'єднувати зусилля і досягати позитивних результатів», – сказав глава Української держави.

Президент звернув особливу увагу на те, що під час підготовки та проведення Євро-2012 Україні та Польщі вдалося консолідувати зусилля та створити належні умови для вболівальників. В. Янукович, зокрема, високо оцінив роботу українсько-польського штабу з питань Євро-2012, митної та прикордонної служб, правоохоронних органів, які забезпечували безпечний перетин кордону гостями чемпіонату та їхнє перебування на території обох держав (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 1.07).

Під час Євро-2012 усі гості переконалися, що Україна – сучасна європейська держава. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі з Президентом Республіки Таджикистан Е. Раҳмоном.

«Уболівальники, які приїхали з усіх країн Європи, з усього світу, отримали позитивний заряд емоцій. Вони побачили, що Україна – це сучасна європейська держава, що тут живе дуже доброзичливий народ», – сказав глава держави, відзначивши, що це – один із головних результатів проведення в Україні масштабного спортивного свята.

Президент також додав, що інфраструктура, споруджена в рамках підготовки до Євро-2012, слугуватиме майбутнім поколінням. «Це інвестиція в майбутнє», – підкреслив він.

Президент Республіки Таджикистан у свою чергу високо оцінив рівень підготовки і проведення в Україні фіналу чемпіонату Європи з футболу. «Україна показала дуже високий рівень організованості й мобільності. Дуже високий рівень усіх служб, безпеки, обслуговування», – сказав Е. Раҳмон (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Президент України В. Янукович та Президент Республіки Таджикистан Е. Рахмон під час зустрічі в Києві обговорили питання двостороннього співробітництва.

«Я сьогодні хотів би обговорити питання двосторонніх відносин, насамперед торгово-економічні. У нас із вами відбувається ріст торгівлі між нашими країнами», – сказав глава держави.

Е. Рахмон також запросив В. Януковича відвідати Таджикистан з офіційним візитом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07.*)

Президент України В. Янукович і Президент Республіки Вірменія С. Саргсян під час зустрічі в Києві обговорили питання двосторонньої співпраці між країнами.

«Я готовий обговорити з Вами двосторонні відносини, торгово-економічні відносини», – сказав В. Янукович на початку зустрічі зі своїм вірменським колегою (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07.*)

Фінальна частина чемпіонату Європи з футболу 2012 р. відбулася успішно. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі з Президентом Вірменії С. Саргсяном.

«Ми вважаємо, що свято футболу було гарним. І підтвердження цьому – той настрій, який ми вчора відчували на стадіоні... Настрій уболівальників – це дзеркальне відображення всього чемпіонату», – наголосив глава держави.

«Я відвідував фан-зону і бачив, як мирно, святково були налаштовані уболівальники багатьох країн. І це головне», – додав В. Янукович.

Президент також зазначив, що підготовлена до Євро-2012 інфраструктура, безумовно, буде активно використовуватися надалі. «Розвиток інфраструктури – це завжди розвиток туризму, це економіка, інтеграційні процеси», – сказав він.

У свою чергу С. Саргсян привітав свого українського колегу з успішним проведенням Євро-2012. «Насправді свято вдалося», – сказав Президент Вірменії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07.*)

Президент України В. Янукович прийняв вірчі грамоти від новопризначених Надзвичайних і Повноважних Послів іноземних держав.

Вірчі грамоти главі Української держави вручили Надзвичайні і Повноважні Посли: Південно-Африканської Республіки – Чупу Стенлі Матабата, Республіки Болгарія – Красімір Мінчев, Республіки Казахстан – Заутбек Турісбеков, Республіки Зімбабве – Боніфас Гува Чідъяусіку, Ірландії

– Елісон Келлі, Брунею Даруссалам – Пенгіран Касміран Тахір, Посол Лаоської Народно-Демократичної Республіки – Тхєнг Боупх, Республіки Ангола – Жоакім Аугусто де Лемуш.

В. Янукович побажав дипломатам успішної роботи в Україні. Зі свого боку посли висловили готовність до роботи з подальшої розбудови відносин держав, які вони представляють, з Україною та привітали Президента України з вдалим проведением фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 р.

«Це дійсно було яскраве свято футболу, була атмосфера... Було відчуття свята. Футбол об'єднує всіх», – зазначив з цього приводу глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Президент України В. Янукович привітав податківців з професійним святом.

«Податківці виконують одну з найважливіших і найскладніших державних функцій – наповнюють її скарбницю. Завдяки вашій роботі держава забезпечує повноцінну діяльність шкіл та лікарень, вузів та закладів культури, виконує свої зобов'язання із соціального захисту громадян», – сказав глава держави на урочистому зібранні з нагоди Дня працівника Державної податкової служби.

В. Янукович зауважив, що сьогодні податкова служба забезпечує майже дві третини доходів зведеного бюджету нашої країни. Він звернув увагу на те, що за п'ять місяців поточного року до бюджету зібрано понад 120 млрд грн – тобто майже на 11 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Президент висловив переконання, що в умовах реалізації програми економічних реформ, спрямованих на системну модернізацію країни, роль Державної податкової служби суттєво виходить за межі звичних фіiscalьних функцій. «Завдання, що ставить час, засвідчують, що попереду – складна і відповідальна робота. Упевнений, що ви здатні з нею впоратися», – сказав він. В. Янукович побажав податківцям успіхів у їхній відповідальній роботі. З нагоди свята Президент вручив державні нагороди (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Україні потрібна сучасна європейська модель оподаткування. Таке переконання висловив Президент України В. Янукович на урочистому зібранні з нагоди Дня працівника Державної податкової служби.

«Ми мусимо сформувати сучасну дієздатну податкову систему європейського зразка – як за формою, так і за суттю», – сказав глава держави.

Сьогодні, зазначив він, відповідна робота вже триває: вносяться відповідні зміни до законодавства, відбувається рух у напрямі спрошення

відносин між податківцями та представниками бізнесу, встановлення взаємної відповідальності тощо. «Попереду – кроки щодо поетапного зниження ставок податку на прибуток та податку на додану вартість», – сказав В. Янукович.

Президент наголосив, що в новій системі податківець має стати партнером платників податку у справі наповнення бюджету держави. «Роз'яснення, консультування, допомога в підготовці звітності мають стати, за європейським принципом, основною формою роботи податкової служби», – сказав він.

Глава держави зазначив, що особливо це стосується роботи з малим бізнесом, фермерськими та селянськими господарствами, фізичними особами, які «мають стати надійним фундаментом національної економіки» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Податкова служба України має стати реальним партнером бізнесу, адже від цього значною мірою залежить покращення ділового клімату в нашій державі. Про це заявив Президент України В. Янукович на урочистому зібранні з нагоди Дня працівника Державної податкової служби.

«Будь-який тиск на підприємця вважаю неприпустимим і вимагаю від керівництва Державної податкової служби, інших правоохоронних органів вести рішучу боротьбу з подібними проявами», – підкреслив глава держави.

Президент додав, що податкова політика також вимагає подальшого вдосконалення – вона має стати «органічною складовою модернізації країни та подальшого економічного зростання» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Президент України В. Янукович наголошує на необхідності стимулювання розвитку реального сектору економіки в сучасних непростих економічних умовах. Про це він сказав у виступі з нагоди Дня працівника Державної податкової служби України.

Президент наголосив, що для досягнення цієї мети потрібно продовжити роботу щодо зміцнення стимулюючої функції податкової системи. Ідеється, зокрема, про розробку та запровадження прозорих, легкодоступних – проте з жорстким контролем за цільовим використанням – податкових стимулів для створення нових робочих місць, інвестування в депресивні території, інноваційної діяльності.

«Ефективна промислова політика, розвиток внутрішнього ринку, створення нової інфраструктури країни, зміцнення підприємництва стануть основою нашої відповіді на виклики глобальної кризи», – підкреслив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Реалізація принципу соціальної справедливості є актуальним питанням розвитку Української держави. Про це заявив Президент України В. Янукович під час урочистостей з нагоди Дня працівника Державної податкової служби. Він звернув увагу на те, що світ сьогодні активно застосовує податкові важелі для зменшення соціального розшарування громадян.

Президент зауважив, що в Податковому кодексі зроблено перший крок у напрямі диференціації ставки податку на доходи фізичних осіб. «Однак, переконаний, ситуація в Україні вимагає запровадження більш дієвих інструментів забезпечення соціальної справедливості», – наголосив В. Янукович.

Глава держави також висловив упевненість, що на основі ґрунтовних прогнозних розрахунків варто розширити шкалу прогресивного податку. Зокрема, доцільно збільшити кількість її щаблів, підвищивши ставку для найбільш заможних громадян. «Головне – слід запровадити зниженну ставку для людей з низьким рівнем доходів», – сказав Президент.

У цьому контексті В. Янукович висловився за доцільність розгляду інших інструментів перерозподілу надвисоких доходів через податкові механізми. Ідеться, зокрема, про запровадження оподаткування товарів розкоші. «Законопроект, що регулює це питання, постійно доопрацьовується, а час його впровадження – відкладається», – зазначив Президент. Він звернув увагу, що у значній кількості країн такий податок, який відіграє антикризову роль, вже давно діє (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07*).

3 липня під головуванням Президента України В. Януковича відбудеться засідання Громадської гуманітарної ради, на якому буде розглянута тема міжнаціональних відносин у незалежній Україні.

На засідання запрошенні відомі експерти та лідери громад національних меншин і національно-культурних товариств. У дискусії йтиметься про завдання подальшої гармонізації міжетнічних відносин (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07*).

Глава Адміністрації Президента України, секретар Української частини Українсько-російської міждержавної комісії С. Львовочкін висловив сподівання, що чергове засідання комісії буде результативним. Про це він сказав під час зустрічі з керівником Адміністрації Президента Російської Федерації, секретарем Російської частини комісії С. Івановим.

Він підкреслив: до цього важливого заходу сторони мають підійти належним чином підготовленими, а результати засідання, безперечно, стануть основою для подальшого поглиблення взаємовигідного

співробітництва двох країн. Керівник Адміністрації президента Росії С. Іванов у свою чергу відзначив інтенсифікацію українсько-російських контактів в останні місяці.

«Головне – це ті можливі документи, які ми у змозі підготувати до підписання на зустрічі в Ялті в липні, і те, що зустрінуться наші Президенти. Це позитивний факт, спрямований на конкретні речі, пов’язані з поліпшенням українсько-російських відносин у всіх аспектах», – зазначив С. Іванов. Він також привітав Україну з «прекрасною організацією і гідним завершенням чемпіонату Європи з футболу». «Чесно вам скажу, росіянам є чому повчитися у вас», – наголосив керівник Адміністрації Президента Російської Федерації. Сторони обговорили актуальні питання українсько-російського співробітництва, насамперед у контексті проведення п’ятого засідання очолюваної президентами України та Росії Міждержавної комісії. «Особливу увагу було приділено аналізу стану реалізації домовленостей, досягнутих у рамках попереднього засідання комісії, а також обговоренню перспектив подальшого розширення взаємодії в усіх сферах взаємного інтересу», – зазначив після зустрічі С. Львовчкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Уряд України готовиться до проведення засідання українсько-російської міждержавної комісії на рівні президентів двох країн, на якому планується обговорити широке коло питань двостороннього співробітництва, зокрема, взаємодію України з Митним союзом та іншими інтеграційними новоутвореннями в країнах СНД. Про це заявив Прем’єр-міністр України М. Азаров на зустрічі з головою Адміністрації Президента Російської Федерації С. Івановим.

«Ми багато чекаємо від засідання міждержавної комісії. Наш уряд серйозно до нього готовується», – сказав М. Азаров, додавши, що із II кварталу у двосторонньому торговельно-економічному співробітництві виникли певні проблеми, «пов’язані з функціонуванням митних новоутворень і виникненням нових бар’єрів у торговлі». За словами глави українського уряду, ця проблема детально обговорювалася під час засідання українсько-російського міжурядового комітету з економічного співробітництва на рівні прем’єр-міністрів, і, як зазначив М. Азаров, «ця тема має прозвучати й на рівні президентів». Прем’єр-міністр зазначив, що під час засідання українсько-російського міжурядового комітету з економічного співробітництва, присвяченого підготовці засідання комісії, обговорювалися питання реалізації великих інтеграційних проектів, зокрема щодо виробництва літаків Ан-70, програма пусків українського ракетоносія «Дніпро», будівництва двох атомних енергоблоків, заводу з фабрикації ядерного палива та «ціла низка інших перспективних інтеграційних угод», які також увійдуть до порядку денного засідання комісії (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров зустрівся з кращими волонтерами, які забезпечували проведення в Україні чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

За словами М. Азарова, під час чемпіонату волонтери працювали по вісім годин на день без будь-якої матеріальної винагороди, але їхній вклад в успіх Євро-2012 величезний. Волонтери стали тими, хто значною мірою вплинув на формування позитивного іміджу нашої держави. А прекрасна репутація України й українців – це той фундамент, на якому ми міцно триматимемося і розвиватимемося далі.

«Хотів би підкорислити, що від вашої безкорисливої роботи, яка тривала по багато годин в день, залежало те, з яким настроєм наші гості будуть перебувати в Україні. Ви не будували дороги, асфальт не викладали, бетон не місили, але ви робили надзвичайно важливу справу: ви створювали репутацію нашої країни. Від вашої ввічливості, дотепності, тактовності, вміння знаходити спільну мову і сформувалася та оцінка нашої країни, яку гості і висловлюють у ЗМІ. Вони кажуть: ми побачили зовсім іншу країну. Ми читали одне, а приїхали – і побачили зовсім інше», – наголосив глава уряду та додав, що атмосфера дружелюбності та привітливості, яку зуміли створити волонтери, заохочуватиме все більше гостей з інших країн відвідати Україну.

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що всупереч критиці і негативу, від яких напередодні чемпіонату так сильно постраждала наша держава, українці змогли організувати і провести Євро-2012 на найвищому рівні. Спілкуючись з добровольцями, Прем'єр-міністр поцікавився: чи часто футбольні вболівальники, які прибували з інших країн, скаржилися волонтерам на умови проживання, сервіс чи ставлення до себе? У відповідь М. Азаров почув, що єврофани навпаки були зачудовані нашою країною, гостинністю людей, які тут проживають і їхньою дружелюбністю. «Уболівальники побачили зовсім іншу країну, зовсім інших людей. Вони були дуже здивовані привітністю людей і готовністю допомагати. Цього вони не очікували. І вони нам постійно дякували», – розповіли М. Азарову волонтери.

Волонтери подякували главі уряду за те, що Україна відстояла право проводити Євро-2012, і це дало їм прекрасний шанс взяти участь в такій надзвичайній події та стати частиною європейської першості: «Для нас чемпіонат став подією номер один на всі часи і реальною можливістю спробувати свої сили, довести хто ми є та відчути себе справжніми європейцями» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07.*)

Прем'єр-міністр України М. Азаров запросив представників Організації з безпеки і співпраці в Європі (ОБСЄ) бути спостерігачами під час парламентських виборів в Україні. Відповідну пропозицію глава українського уряду зробив під час зустрічі з віце-президентом

Парламентської асамблеї ОБСЄ, депутатом австрійського парламенту В. Гроссруком.

«Приїжджайте в Україну, я вас запрошую бути спостерігачами під час виборів», – сказав М. Азаров.

Прем'єр-міністр підкреслив, що віце-президенту ОБСЄ він першому повідомляє про прийняте рішення встановити на всіх 34 тис. виборчих дільниць веб-камери для моніторингу перебігу голосування, попередження порушень виборчого законодавства або оперативного реагування на можливі порушення. Як зазначив глава уряду, за парламентськими виборами в Україні можна буде спостерігати через веб-портал з будь-якого куточка світу.

«Чи це не показник відкритості і відповідь тим, хто заздалегідь говорить про можливі фальсифікації під час виборів?» – наголосив М. Азаров.

У свою чергу віце-президент Парламентської асамблеї ОБСЄ В. Гроссрук повідомив, що він планує приїхати в Україну як заступник керівника місії іноземних спостерігачів ОБСЄ. «Демократія – це живий процес, в удосконаленні якого зацікавлені всі, у тому числі й європейські демократії», – зауважив австрійський парламентарій. Він підкреслив, що якщо порівнювати Україну з іншими пострадянськими країнами в питаннях демократії та свободи слова, то Україна «попереду всіх».

При цьому В. Гроссрук пообіцяв, що зробить усе від нього залежне, щоб місія в Україні була максимально об'єктивною. Усі попередні місії ОБСЄ мали великий авторитет і отримали безумовну довіру до своїх висновків завдяки великому досвіду та фаховості команди спостерігачів (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров сподівається, що завдяки позитивному досвіду, який Україна набула під час проведення Євро-2012, надалі наша країна частіше прийматиме в себе міжнародні змагання найвищого міжнародного рівня. Про це глава уряду заявив під час зустрічі з кращими волонтерами, які забезпечували проведення в Україні чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

«Сподіваюся, що це не останній захід такого класу, який проводить Україна», – зазначив М. Азаров. Так, за його словами, Україна отримала право на проведення чемпіонату Європи з баскетболу серед чоловічих збірних 2015 р.

Прем'єр-міністр також нагадав, що нині Україна вибирає право на проведення на території нашої держави зимової Олімпіади у 2022 р. «Я думаю, що цей досвід, якого ми набули, буде дуже корисним. Потрібно такі прояви гостинності в нашій країні підтримувати, щоб Україну впізнавало все більше і більше людей за кордоном. А чим краща оцінка країни з точки зору гостинності, відкритості, тим будуть вищі економічні результати країни, бо люди будуть вкладати більше коштів у таку країну», – підкреслив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров зустрівся з депутатами Європейського парламенту Б. Ліберацьким та Я. Павлюком.

Сторони обговорили перспективи участі Партії регіонів у Конгресі європейських соціалістів, а також обмінялися думками щодо перспектив розвитку транзитного потенціалу України в контексті розвитку транспортних мереж Європейського Союзу, концепцію якого нині напрацьовує Європейський парламент (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).*

2 липня Прем'єр-міністр України М. Азаров у Києві прийняв депутата парламенту Німеччини К. Г. Вельмана та представників компанії Ferrostaal.

Керуючий директор компанії Ferrostaal М. Нойман, який увійшов до складу делегації, розповів про проведену роботу в рамках реалізації спільного з НАК «Нафтогаз України» пілотного проекту з модернізації української газотранспортної системи.

Такий проект є першою ластівкою співпраці України з європейськими партнерами щодо модернізації нашої ГТС. Він передбачає глибоку модернізацію компресорної станції «Бар», що за відносно невеликі кошти дасть змогу істотно збільшити обсяги прокачування та ефективність використання енергоресурсів.

Так, М. Нойман повідомив, що компанія Ferrostaal працює за багатьма напрямами (що стосується сталі, нафтогазової галузі, добрив), а також є системним інтегратором зі зв'язків з іншими німецькими виробниками.

Представники компанії Ferrostaal звернули увагу на те, що впродовж року вони вивчали технічні параметри української ГТС. Вони переконані, що глибинна модернізація української ГТС, яка за оцінками як вітчизняних, так і європейських фахівців, коштує близько 5,3 млрд дол., окупиться раніше, ніж може бути введений в експлуатацію «Південний потік».

У свою чергу Прем'єр-міністр України М. Азаров зазначив, що альтернативи модернізації української газотранспортної системи насправді не існує. «Модернізація української ГТС – це найбільш дешевий та надійний спосіб забезпечити безперебійну поставку енергоресурсів до Європи», – зазначив глава українського уряду. Він підкреслив, що особливої актуальності це питання має з огляду на сильні морози, які наші країни пережили минулої зими. «Аномальні морози показали, що ні “Північний потік”, ні “Південний потік” не мають і у найближчому майбутньому не матимуть надійних газосховищ, які могли би бути задіяні в період аномально низької температури повітря», – наголосив М. Азаров.

«Тому альтернативи модернізації української ГТС немає. Тому що ні “Північний потік”, ні “Південний потік” не знімають ризиків, які викликані аномально низькими температурами», – заявив Прем'єр-міністр. За його словами, щоб реалізувати проект з модернізації української ГТС, необхідно створити консорціум з участю України, Росії та Європейського Союзу, але у

цьому повинні бути зацікавлені всі три сторони.

М. Азаров привітав початок реалізації пілотного проекту, який передбачає модернізацію компресорної станції «Бар». При цьому він заявив, що всі промисловці Німеччини можуть твердо розраховувати на підтримку зі сторони уряду України тих проектів, які спрямовані на модернізацію економіки. «Я вітаю реалізацію таких проектів та розширення співробітництва з Німеччиною особливо в питаннях модернізації нашої ГТС, енергозбереження, збільшення видобутку власного газу тощо. Тому промислові кола Німеччини можуть твердо розраховувати на підтримку уряду України проектів, які пов'язані з розвитком нашої країни», – зазначив М. Азаров.

Очікується, що представники компанії Ferrostaal та НАК «Нафтогаз Україна» сьогодні підпишуть меморандум про взаєморозуміння щодо пілотного проекту модернізації компресорної станції «Бар». Намір фінансувати цей проект підтверджив Дойче Банк (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).

Завдяки успішному проведенню Євро-2012 Україна стала на крок ближче до Європи. Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України В. Хорошковський під час зустрічі з депутатом Європейського парламенту від Республіки Польща Б. Ліберадскі, яка відбулась 2 липня 2012 р. у Києві. Сторони відзначили високу результативність українсько-польської співпраці під час підготовки фінальної частини чемпіонату Європи з футболу.

За словами В. Хорошковського, усі гості чемпіонату відзначили високий рівень підготовки України до проведення Євро-2012, а також радісну і дружню атмосферу, яка панувала у «приймаючих» містах. «Найважливіший результат України на Євро-2012 – велика кількість європейців, які стали друзями нашої країни. Дуже важливо, що іноземні вболівальники, які відвідали Україну, мають хороше враження від високого рівня організації чемпіонату та від нашої країни загалом», – наголосив він. Коментуючи наближення парламентських виборів в Україні, В. Хорошковський заявив, що уряд докладе максимум зусиль, щоб провести їх у відповідності до європейських норм і стандартів. Але при цьому важливо, щоб оцінка виборчого процесу не залежала від результатів самих виборів. В. Хорошковський також зазначив, що Україна зацікавлена в широкому моніторингу виборчої кампанії з точки зору дотримання прав усіх учасників виборів. «Ми за те, щоб спостерігачі з боку європейських інституцій починали активно працювати вже зараз. Якщо є якісь зауваження – ми готові виправляти всі недоліки», – додав він. Під час зустрічі сторони також обговорили широке коло питань українсько-польської співпраці (що стосується реалізації спільніх інфраструктурних проектів) (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07).

2 липня 2012 р. у Москві відбулася робоча зустріч міністра енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойка з головою правління ВАТ «Газпром» О. Міллером. Сторони обговорили питання тактичної і стратегічної співпраці в газовій сфері (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Голова Держмитслужби І. Калєтнік зустрівся з віце-міністром Генеральної митної адміністрації Китайської Народної Республіки Сун Ібіао. У зустрічі також узяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол КНР в Україні Чжань Сіонь, представники митних адміністрацій України та КНР.

Голова Держмитслужби зазначив, що Китай є стратегічним торговельним партнером України. Товарообіг між двома країнами з початку року зрос майже на 20 % та становив 3,5 млрд дол. Саме з КНР надходить близько половини усіх контейнерів із вантажами, що імпортуються до України.

І. Калєтнік наголосив, що ця зустріч є дуже важливою, оскільки Україна вже місяць працює за новим митним законодавством. Новий Митний кодекс дав потужний імпульс розвитку бізнесу. Він значно спростив умови ведення зовнішньо-економічної діяльності. Значно зменшилася кількість фізичних оглядів. «Інформація від китайських колег даст змогу швидко та якісно оформлювати вантажі, які надходять з Китаю до України. У нас є дуже позитивний досвід інформаційної взаємодії з нашими польськими, російськими, білоруськими та молдовськими колегами. Адже ми і наші колеги отримуємо інформацію щодо вантажу, який прямує до наших країн, ще до того, як транспортний засіб із цим вантажем фактично перетнув кордон. Це дає змогу значно спростити та прискорити митне оформлення. І ми сподіваємося на таку ж ефективну співпрацю з китайськими колегами», – сказав І. Калєтнік.

Віце-міністр Генеральної митної адміністрації Китаю підтримав пропозицію українських колег. «Робоча група експертів двох країн конкретизує формат обміну інформацією з тим, щоб зробити його дійсно оперативним. Упевнений, що найближчим часом бізнес відчує позитивні зміни, які відбулися внаслідок цієї зустрічі», – зазначив Сун Ібіао (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 2.07).

28 червня в Пекіні підписано Меморандум про співробітництво між Міністерством аграрної політики і продовольства України та Експорто-імпортним банком Китаю з підтримки пріоритетних проектів у сільському господарстві. Меморандум дає змогу Україні залучити кошти в обсязі 3 млрд дол. на фінансування конкретних проектів у сільськогосподарському секторі.

«Підписання Меморандуму про виділення 3 млрд дол. для розвитку аграрного сектора нашої країни – закономірне проміжне рішення в рамках співробітництва та домовленостей між керівниками наших країн. Воно також є наслідком співпраці між національними банками, зокрема, є логічним наслідком підписання свопа», – прокоментував міністр аграрної політики і продовольства М. Присяжнюк, який поставив свій підпис під Меморандумом.

Глава Національного банку України С. Арбузов, який був присутній на церемонії підписання, відзначив унікальність документа як щодо суми, так і щодо умов її надання. «Китайська сторона проявила гнучкість у цьому питанні, і ми їй за це вдячні; зі свого боку ми не підведемо і будемо поставляти в КНР сільгосппродукцію найвищої якості», – сказав він.

М. Присяжнюк також висловив упевненість у тому, що цей фінансовий потенціал дасть можливість, по-перше, поліпшити і збільшити обсяг товарообігу сільськогосподарської продукції та продовольства, а по-друге, сприятиме надходженню нових інвестицій в аграрний сектор, що дасть змогу збільшити продуктивність, поліпшити фінансові можливості для сільгospвиробників країни і, відповідно, технічне переоснащення.

Глава Мінагрополітики також висловив сподівання, що після узгодження всіх деталей обома сторонами процес піде досить швидко. Він також додав, що відповідно до Меморандуму Україна зможе залучити кошти на фінансування конкретних проектів у агросекторі. Конкретні проекти та умови отримання грошей обговорюватимуться додатково.

Міністр підкреслив, що домовленості, які зафіксовані в Меморандумі, дають змогу ініціювати подальші переговори щодо виділення кредитних грошей та щодо гарантій, надання яких є однією з умов «Ексімбанку» Китаю. Наразі обговорено, зокрема, умови кредиту і процентної ставки. Заступник голови «Ексімбанку» Китаю Чжу Сіньцян у свою чергу підкреслив, що Україна – дуже хороший і надійний партнер для Китаю. «В останні роки наші зв’язки стали дуже тісними; ми готові з вами працювати у багатьох напрямах, особливо в сільському господарстві», – зауважив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 2.07.*)

ПОЛІТИКА

При опросах на улице украинцы больше симпатии высказывают в адрес оппозиции, а в помещении – к власти. Об этом свидетельствуют данные социологического опроса, проведенного социологической службой Центра им. Разумкова.

Согласно данным уличного опроса, если бы выборы состоялись в ближайшее воскресенье, за ВО «Батьківщина» проголосовали бы 27,9 % тех, кто готов принять участие в выборах; Партию регионов – 23,9 %; партію УДАР В. Кличко – 8,7 %; Коммунистическую партию Украины – 7,4 %; ВО «Свобода» – 5,4 %.

Близка к преодолению 5-процентного барьера партия Н. Королевской

«Україна – Вперед!», за которую готовы проголосовать 4,7 % опрошенных на улице.

В то же время при опросе в помещении за Партию регионов высказывают намерение проголосовать 28,3 %; ВО «Батьківщина» – 26,2 %; партию УДАР – 10,8 %; КПУ – 7,7 %.

В то же время не преодолевают 5-процентный барьер ВО «Свобода» – 3,9 % и «Україна – Вперед!» – 3,3 %.

Опрос был проведен с 16 по 25 июня в 132 населенных пунктах (79 городских и 53 сельских). Во время уличного опроса были опрошены 2005 человек, в помещении – 2009 человек. Теоретическая погрешность выборки обоих опросов не превышает 2,3 % с вероятностью 0,95 (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07).

Глава Комитета Европарламента по международным делам Э. Брок высказался против подписания на данном этапе соглашения об упрощении визового режима между Евросоюзом и Украиной. Об этом говорится в заявлении парламентария.

«Еврокомиссия намеревается предложить решение о подписании и заключении соглашения об упрощении визового режима с Украиной. Сделать это было бы неправильным», – сказано в заявлении.

По сообщениям СМИ, украинская сторона рассчитывает, что договор будет подписан 23 июля в Люксембурге. «На данный момент мы продолжаем испытывать серьезную обеспокоенность по поводу верховенства закона и случаев избирательного правосудия и политических преследований в Украине», – указал Э. Брок.

По его словам, любое соглашение с действующими украинскими властями может стать для них поддерживающим в преддверии предстоящих в Украине выборов. «Мы также с нетерпением ждем доклада посланцев Европейского парламента – господ П. Кокса и А. Квасьневского», – заявил Э. Брок.

Как известно, Европарламент делегировал в качестве наблюдательной миссии на рассмотрение кассации по делу экс-премьера Украины Ю. Тимошенко бывшего президента Польши А. Квасьневского и экс-президента Европарламента П. Кокса.

Напомним, 15 мая в Киеве прошло седьмое заседание совместного визового комитета по реализации соглашения между Украиной и ЕС об упрощенном оформлении виз. Украинская сторона констатировала определенный прогресс в имплементации этого документа (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 3.07).

Государственная пенитенциарная служба заявляет, что к ней не поступали обращения от премьер-министров Испании и Италии М. Рахоя и М. Монти с просьбой разрешить посещение находящейся в

заключении экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом заявил помощник председателя пенитенциарной службы И. Андрушко.

«Официальных запросов никаких не было, и вопрос этот не решался в нашем ведомстве», – отметил он и подчеркнул, что все подобные запросы от лиц такого уровня направляются через Министерство иностранных дел Украины, однако никаких обращений не поступало.

При этом сайт Ю. Тимошенко сообщает, что премьер-министр Италии М. Монти вместе со своим испанским коллегой М. Рахоем обратились с письмом к Президенту Украины В. Януковичу с просьбой разрешить их дипломатическим представителям в Киеве посетить заключенную Ю. Тимошенко. «Мы попросили наших послов в Киеве запросить разрешение на визит к Тимошенко и надеемся, что эти визиты вскоре могут состояться», – говорится в письме, подписанном М. Монти и М. Рахоем. Премьер-министры Италии и Испании, пользуясь своим визитом в Украину для участия в официальной церемонии закрытия чемпионата Европы по футболу, выразили постоянную поддержку правительствами своих стран европейских стремлений Украины. «Вместе мы выражаем надежду на положительный результат судебного дела бывшего премьер-министра Тимошенко и других членов предыдущего правительства, как того требуют международное сообщество и укрепление верховенства закона и демократических ценностей, которые должны объединять народы Европы», – отметили руководители итальянского и испанского правительств, сообщает пресс-служба Ю. Тимошенко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07).

В Украине наблюдается ухудшение состояния свободы слова. Такое мнение высказала представитель международной организации «Репортеры без границ» О. Романюк, пишет издание «Украина молодая».

По ее словам, лишь в июне было зафиксировано 15 случаев ущемления свободы слова в нашей стране: препятствование журналистской деятельности, нападения на журналистов, а также давление на них. А по итогам прошлого года таких случаев было зафиксировано 35. «То есть, произошло очень резкое ухудшение состояния свободы слова», – сказала О. Романюк.

Также она добавила, что перед парламентскими выборами организация ожидает увеличения давления на СМИ и рост цензуры.

Ранее сообщалось, что Украина поднялась в ежегодном рейтинге свободы слова международной организации «Репортеры без границ». После резкого падения в 2010 г. с 89 на 131 место Украина несколько улучшила положение, заняв 116 строчку (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 1.07).

Новое политическое объединение, о создании которого недавно заявил экс-президент В. Ющенко, будет формироваться и пойдет на

выборы на базе «Нашей Украины». Об этом рассказала член Политсовета «Нашей Украины» В. Руденко. По ее словам, оппозиционная сила будет сформирована, несмотря на финансовые трудности: «Президент не занимался политической силой, потому что занимался страной. И это, действительно, неправильно президенту заниматься политсилой. Но наступает момент, когда придется».

Член Политсовета «Нашей Украины» отметила, что название нового объединения, возможно, будет отличаться от названия партии. «Это мы еще будем решать. Но мне бы хотелось, чтобы название нового политического объединения включало важные, главные слова, такие как “Украина”, “патриотизм”», – рассказала В. Руденко (*Сегодня (www.segodnya.ua). – 2012. – 2.07*).

Н. Томенко, заместитель Председателя Верховной Рады, оценил шансы В. Ющенко стать народным депутатом Украины как «нулевые». Так Н. Томенко заявил на пресс-конференции в Херсоне.

Как пояснил один из лидеров объединённой оппозиции, трагедия заключается в том, что люди, оставшиеся в окружении экс-президента, хотят его окончательно дискредитировать на этих выборах. У В. Ющенко имелись все шансы на восстановление доверия украинского народа, но участие в парламентских выборах сводят на нет все старания.

Напомним, что третий по счету Президент Украины в конце июня заявил о намерении сформировать новый избирательный проект. Это решение было поддержано более чем 30 политическими партиями и общественными организациями. Участники нового объединения уверены, что наберут нужные 5 % (*Svit24 (http://svit24.net). – 2012. – 1.07*).

По данным социологических исследований, недавно проведенных центром Разумкова, оппозиционерам не удается получить убедительный перевес над рейтингом Партии регионов. Спасти оппозицию от полной деградации может лишь устойчивая демонстрация 30 % предвыборного рейтинга. Но к началу июня на оппозиционном поле оставались, пожалуй, всего два явных игрока – «Гражданская позиция» А. Гриценко (2 % рейтинга) и УДАР В. Кличка (7,8 %). То есть две фигуры, рейтинг которых, в случае слияния, мог бы реанимировать оппозицию.

Приход А. Гриценко под флаги объединенных оппозиционеров, пожалуй, позволит выровнять рейтинги партии власти и оппозиции. Но этого все равно мало. Оппозиции нужен В. Кличко. По этому поводу к лидеру УДАРа обратилась Ю. Тимошенко, которая в своем письме предложила В. Кличко войти в список кандидатов в народные избранники от партии «Батьківщина» под вторым номером. «Я прошу і закликаю Вас, Віталію Володимировичу, відкинути амбіції, забути про дріб'язкове гетьманство, а натомість стати одним з чільних лідерів об'єднаної опозиції – увійти до

списку кандидатів у народні обранці від партії “Батьківщина” під другим номером». В этой связи нельзя не вспомнить, что «Номером 1» объединенной оппозиции является сама Тимошенко. И если она «по техническим причинам» не сможет лично участвовать в выборах, публичным лидером оппозиции фактически станет В. Кличко. Который проявил себя гораздо более харизматично, чем А. Яценюк (*From-ua.com* (www.from-ua.com). – 2012. – 2.07).

ЕКОНОМІКА

Прожиточный минимум в Украине увеличился на 7 грн. Согласно закону о Государственном бюджете, с 1 июля этот показатель повышается до 1044 грн.

Отметим, что с 1 января прожиточный минимум в стране составлял 1017 грн, с 1 апреля – 1037 грн, с 1 июля – 1044 грн, с 1 октября – 1060 грн, а с 1 декабря – 1095 грн.

Помимо этого, с сегодняшнего дня в стране на 6 грн возросла минимальная заработка плата. Из закона о Госбюджете следует, что с 1 января минимальная зарплата составит 1073 грн, с 1 апреля – 1094 грн, с 1 июля – 1102 грн, с 1 октября – 1118 грн, а с 1 декабря – 1134 грн.

Вместе с тем размер минимальной пенсии вырос на 6 грн, до 844 грн (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 1.07).

Председатель правления ОАО «Газпром» А. Миллер и министр энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Бойко обсудили вопросы, связанные с закачкой НАК «Нефтегаз Украины» газа в украинские ПХГ. Об этом было сказано на рабочей встрече в центральном офисе «Газпрома», сообщает пресс-служба компании.

Особое внимание было уделено текущим темпам заполнения газом подземных хранилищ. Было отмечено, что обеспечение необходимых объемов газа в украинских ПХГ – ключевая составляющая выполнения “Нефтегазом” своих транзитных обязательств в предстоящий осенне-зимний период. А. Миллер и Ю. Бойко также рассмотрели перспективы сотрудничества в газовой сфере. В «Газпроме» не преминули напомнить, что в июне 2012 г. компания предоставила “Нефтегазу” аванс в размере 2 млрд долл. за транзит газа, что обеспечило украинской стороне оборотные средства для закупки газа с целью закачки в ПХГ.

Отметим, что данная тема уже обсуждалась Ю. Бойко и А. Миллером на встрече 21 июня. Накануне Кабинет Министров утвердил прогнозный баланс поступлений и распределений природного газа на 2012 г. с импортом газа в Украину в объеме 27 млрд куб. м. В свою очередь российская сторона ожидает, что Украина в 2012 г. закупит не менее 40 млрд куб. м газа (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 3.07).

Державна митна служба за півроку перерахувала до держбюджету 60,9 млрд грн, що майже на 1 млрд більше від очікуваного. Та на 12,3 млрд, або на 25,5 % більше, ніж за аналогічний період 2011 р.

Надходження за червень 2012 р. становили 11,6 млрд грн. Зростання порівняно з червнем минулого року на 2,8 млрд грн, або на 32 % (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2012. – 2.07*).

ДТЭК осуществил первое приобретение угольных активов за пределами Украины, завершив сделку по покупке трех шахт и обогатительной фабрики у компании «Ростовский антрацит». Об этом говорится в сообщении компании.

Сделка предусматривает получение корпоративных прав на ОАО «Шахтоуправление “Обуховская”» (шахта «Обуховская» и обогатительная фабрика), ОАО «Донской антрацит» (шахта «Дальняя») и ООО «Сулинантрацит» (шахта № 410, находится в консервации). Сумма сделки не разглашается.

Все предприятия расположены в Ростовской области Российской Федерации. Промышленные запасы угля приобретенных активов оцениваются в 136 млн т, суммарная угледобыча в 2011 г. составила около 0,5 млн т. ДТЭК планирует довести показатели добычи угля этих шахт до 2 млн т в год.

Покупка угольных активов, которые производят уголь с низким содержанием серы, позволяет ДТЭК обеспечить будущий спрос на продукцию «ДТЭК Свердловантрацит» и «ДТЭК Ровенькиантрацит» и фактически гарантирует будущую загрузку украинских антрацитовых шахт ДТЭК. Снижение содержания серы в общем портфеле продукции укрепляет перспективы потребления украинского угля на внутреннем рынке, особенно с учетом ужесточения экологических норм и требований по выбросам серы.

Реализация высокосернистого угля украинских шахт ДТЭК одновременно с низкосернистыми углями шахт «Обуховская» и «Дальняя» также позволит сформировать портфель экспортного качества, который будет в целом соответствовать нормативам ЕС по содержанию серы (менее 1 %). Таким образом, Украина сможет восполнить образовавшуюся после закрытия шахт в Германии и Англии потребность европейского рынка в антрацитах в объеме до 2,5 млн т ежегодно.

«Приобретение предприятий в Ростовской области расширит ресурсную базу ДТЭК, обеспечит рост качества угля, поставляемого на украинские тепловые электростанции, что особенно важно для предотвращения дефицита энергоносителя в зимний период. Мы сможем повысить эффективность производства электроэнергии на ТЭС, и, самое главное, существенно сократить выбросы вредных веществ», – прокомментировал приобретение новых активов генеральный директор ДТЭК М. Тимченко (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2012. – 2.07*).

Київ під час чемпіонату Євро-2012 заробив 84 млн грн. Про це повідомляє “Дело” з посиланням на КМДА.

Так, станом на 22 червня 2012 р. за рахунок реалізації надання послуг, а саме – проживання в місті, відкриття нових і розширення діючих готельних комплексів, залучення гуртожитків до надання послуг тимчасового проживання, пожвавлення торгівлі, у бюджет Києва надійшло 83,9 млн грн.

Левову частину грошей вдалося заробити на ліцензіях на право продажу роздрібної, оптової торгівлі алкогольними напоями й тютюновими виробами – 49,5 млн грн. Це в 1,1 раза перевищує показник за даний період минулого року.

На зборі й введенні деяких видів підприємницької діяльності в бюджет Києва надійшло 31,1 млн грн, що в 1,4 раза більше, ніж надходження за січень – червень 2011 р.

Від туристичного збору в бюджет надійшло 3,3 млн грн, що в 1,3 раза більше цього ж періоду минулого року (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07*).

У I кварталі в розвиток галузі зв’язку України було вкладено в цілому 1,573 млрд іноземних інвестицій. Про це повідомили в Держстаті, передають «Коментарі».

За даними відомства, основним інвестором стали Нідерланди – 1,035 млрд дол., що становить 66 % від загальної суми.

Нагадаємо, що штаб-квартира Vimpelcom Ltd (власник «Київстару») розміщаються в Амстердамі. На другому місці з інвестицій – Кіпр (236 млн дол., 15 %), на третьому Росія (175 млн дол., 11,1 %).

Як відомо, у Росії розміщується материнська компанія «МТС-Україна» – МТС. США вклали в український телеком в першому кварталі 26 млн дол.

Нагадаємо, що компанію «Воля» контролюють два американські інвестфонди – SigmaBleyzer і Providence Equity Partners. Австрія, в якій перебуває власник «Укртелекому» – EPIC, вклала за квартал усього 1 млн дол. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07*).

ПРАТ «Київський завод електротранспорту» домовилося про постачання комунальному підприємству «Київпастранс» трамвайних вагонів на суму 19,4 млн грн до 2013 р. Про це повідомляє агентство «Українські новини» із посиланням на прес-службу «Київпастрансу».

«Київський завод електротранспорту» виграв тендер на постачання чотирьох чотиривісних трамвайних вагонів з частково низьким рівнем підлоги. Угода підписана 22 червня.

Як відомо, у квітні 2012 р. ПАТ «Київський завод електротранспорту» домовилося із «Київпастрансом» про постачання трамвайних вагонів на суму 9,6 млн грн в 2012 р., а в листопаді 2011 р. – про постачання трамвайних вагонів

на 15,4 млн грн до 2012 р. «Київпастранс» обслуговує наземний громадський транспорт – автобуси, трамваї, тролейбуси і фунікулер (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

У I кварталі 2012 р. доходи від комп’ютерного зв’язку в Україні становили майже 1,3 млрд грн. Про це сказано у звіті Державного комітету статистики, пишуть «Коментарі».

За даними звіту, у загальній структурі найбільшу частину становлять доходи від Інтернету – 1,1566 млрд грн, з яких 1,0492 млрд – від широкосмугового доступу в інтернет (ШСД). Найбільше доходу від комп’ютерного зв’язку припадає на Київ – 496,7 млн грн, з яких 384,4 млн – дохід від ШСД.

На другому місці Одеська область. У січні – березні цей регіон заробив на комп’ютерному зв’язку 132,6 млн грн, з яких 131 млн грн приніс Інтернет.

Примітно, що широкосмуговий доступ у мережу приніс регіону лише 54,7 млн грн від загальної суми інтернет-доходу. На третьому місці в рейтингу по регіонах – Донецька область.

У I кварталі цей регіон заробив 101,3 млн грн на комп’ютерному зв’язку, з яких 96,3 млн грн припадає на швидкісний Інтернет.

Найменше доходів від комп’ютерного зв’язку згенерували Кіровоградська (10,5 млн грн), Волинська (11,4 млн грн) та Житомирська (11,8 млн грн) області (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій

2 липня індекс Української біржі за підсумками торгів підвищився на 7,05 % – до 1035,13 пункту. Загальний обсяг торгів на біржі становив 116,81 млн грн.

УБ: Центренерго (CEEN) +7,31 %, Райффайзенбанк Аваль (BAVL) +5,58 %, Мотор Січ (MSICH) +9,6 %.

Індекс ПФТС, за підсумками торгів, зріс на 0,87 % – до 365,47 пункта.

Загальний обсяг торгів на біржі становив 152,267 млн грн. ПФТС: Укрсоцбанк (USCB) +5,88 %, Мотор Січ (MSICH) +2,87 %, Райффайзенбанк Аваль (BAVL) +3,23 %.

За даними Bloomberg на 19:45 за Києвом, американські індекси торгаються переважно в мінусі: Dow -0,4 %, S&P 500 -0,23 %, Nasdaq +0,04 %.

Європа демонструє позитив: STOXX 50 +1,21 %, FTSE 100 +1,25 %, DAX +1,24 %. Азія торгається переважно в негативі: Nikkei -0,04 %, TOPIX -0,1 %, Hang Seng +2,19 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

Во II квартале 2012 г. индекс Украинской биржи – UX – упал на 32 % по отношению к I кварталу. Об этом сообщают эксперты инвестиционной группы «Арт Капитал».

В обзоре отмечается, что это второй худший квартальный показатель за последние два года. При этом в годовом измерении индекс UX просел на 58 %.

Примечательно, что, по данным «Блумберг», среди 100 фондовых индексов мира по динамике за последние 12 месяцев хуже Украины лишь Кипр (-82 %). Эксперты также проанализировали динамику биржи за прошедшие дни. Так, UX снизился в среду, 27 июня, на 0,4 %. В то же время, варшавский WIG-Ukraine зафиксировал сильный рост в пятницу на 2,6 %.

Торги на Украинской бирже в среду проходили в режиме повышенной волатильности: индекс UX пересекал уровень предыдущего закрытия несколько раз. В преддверии саммита еврозоны местные участники торгов не желали оставлять позиции открытыми и предпочли зафиксировать прибыль. В то же время ведущие мировые фондовые индексы S&P 500 и Stoxx 600 выросли в пятницу на 2,6 %. Это связано с решением лидеров еврозоны рекапитализировать банковский сектор Испании на 100 млрд евро и разрешить фонду финансовой стабильности выкупать итальянские госбумаги с рынка (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 2.07).

В Ассоциации украинских банков состоялась встреча Президента АУБ А. Сугоняко с новым руководителем политического и экономического отдела Посольства Великой Британии в Украине М. Даффи (Martin Duffy). Встреча состоялась по просьбе представителей Посольства Великой Британии.

Стороны откровенно поделились своим виденьем существующих проблем в банковской отрасли и экономике Украины, а также возможными путями их решения.

Как отметил во время встречи президент АУБ, выход банковского сектора из кризиса может базироваться прежде всего на базе успешного развития реального сектора экономики Украины. Однако, к сожалению, развитие национального хозяйства, кредитования отечественного производителя и содействия улучшению платежного баланса – все это практически было и остается вне поля зрения руководства НБУ. В частности, по словам Президента АУБ, в монетарной политике Нацбанк, притесняя ликвидность с целью текущего сдерживания обменного курса и инфляции, потерял чувство меры, которое нанесло ощутимый удар по экономике и банковской отрасли, в частности, негативно отобразилось на ликвидности отрасли, процентных ставках по депозитам и кредитам и на объемах кредитования, и, соответственно, привело к замедлению экономического роста в конце 2011 – начале 2012 г.

Также президент АУБ отметил, что НБУ, как и правительство, не

продемонстрировали понимания угрожающего состояния платежного баланса и не приняли надлежащих мер относительно уменьшения кредитования потребительского импорта, которое привело к дальнейшему несбалансированному росту импорта и негативного торгового сальдо. Кроме этого, продолжается неадекватное восприятие НБУ места и роли малых и средних банков, что, в частности, проявилось в постоянном административном давлении со стороны регулятора на эту наиболее численную и в то же время наименее уязвимую к кризисным явлениям часть банковской системы Украины.

Во время обсуждения было привлечено внимание к потере в Украине 7 млрд долл. золотовалютных резервов в 2011 г. и продолжению значительных потерь валютных резервов, даже во время прилива наличной валюты, связанных с Евро-2012, что является также тревожным сигналом. Кроме того, было отмечено существование реальной угрозы девальвации национальной валюты – гривни – уже до конца года после проведения выборов в Верховную Раду Украины.

Руководитель политического и экономического отдела Посольства Великой Британии в Украине М. Даффи поблагодарил за предоставленную развернутую информацию и профессиональный анализ ситуации в банковском секторе Украины. В завершение стороны договорились о продолжении сотрудничества и тесных контактах на будущее (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 2.07).

В стремлении повысить доходы банки обратили внимание на новые возможности и решили пересмотреть цены на свои базовые услуги.

После массового повышения комиссий за свои услуги банки начали увеличивать стоимость базовых услуг, в частности открытия текущих счетов физических лиц. Со вчерашнего дня клиенты УкрСиббанка должны платить за это 100 грн, тогда как до сих пор тариф на обычный текущий счет составлял 50 грн. При открытии счета в иностранной валюте клиент обязан открыть и счет в гривне, но за него комиссия не взимается. Объяснить это повышение в банке не смогли. Со вчерашнего дня вдвое повысил плату за эту услугу и Альфа-банк – с 27 до 50 грн. А неделей ранее Эрсте Банк увеличил тариф с 20 до 50 грн. «Мы постоянно отслеживаем состояние рынка, кроме того, изменение в тарифах зависит и от внутренней политики учреждения в части комиссионных доходов», – объяснила такое решение директор департамента розничного бизнеса Эрсте Банка Т. Надточий.

В середине июля свои тарифы планируют пересмотреть в Индустріалбанке, в котором на сегодняшний день открытие счета как в иностранной валюте, так и гривне стоит 30 грн, а в банковских металлах – 60 грн. О планах изменить стоимость открытия счета газете также сообщили в Укросцбанке, где сейчас эта услуга не тарифицируется. В целом из первых 20 банков всего у трех учреждений открытие счета пока еще является бесплатным. Из них Проминвестбанк в сентябре обещает ввести плату за обслуживание счета в размере 50 грн в месяц. Максимальную плату –

100 грн, помимо УкрСиббанка, сейчас также взимают за счета в национальной валюте в Райффайзен Банке Аваль.

Повышение стоимости базовых услуг является для банков альтернативным способом компенсировать снижение процентного дохода, который они потеряли из-за сокращения кредитования, отмечает издание. Банкиры признают, что увеличение тарифов на расчетно-кассовые операции как для физических лиц, так и для корпоративных клиентов сегодня является общей тенденцией (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 3.07).

Греческие граждане и компании сняли со счетов в мае текущего года рекордные за все время кризиса 8,6 млрд евро на фоне политической нестабильности, сообщил ЦБ Греции.

Отмечается, что за май депозиты в греческих банках уменьшились со 166 млрд евро до 157,4 млрд евро на конец апреля. До настоящего времени рекорд по оттоку депозитов держал октябрь 2011 г., когда из Греции «уплыли» 6,8 млрд евро.

В мае в Греции прошли парламентские выборы, по итогам которых стране не удалось сформировать правительство. В результате выборы были повторены 17 июня, и по итогам нового голосования было сформировано коалиционное правительство правоцентристов и двух левых партий. Новое правительство заявило, что пересмотрит кредитное соглашение с ЕС и МВФ в ряде положений, но будет в целом соблюдать его цели и задачи.

При этом, как сообщает Афинское агентство новостей, всего за несколько дней после 20 июня, когда было сформировано правительство, в страну вернулись около 3 млрд евро на оптимизме относительно возможности Греции остаться в еврозоне и выполнить обязательства перед кредиторами.

Напомним, на парламентских выборах в Греции 17 июня политические партии, выступающие за многомиллиардный план финансовой помощи Греции, одержали победу над левым радикальным блоком. Благодаря этому угроза возможного выхода страны из еврозоны отступила, что стало стимулом для мировых рынков (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 2.07).

В июне средняя цена нефти Urals снизилась до минимума в 2012 г. – 93,44 долл. за баррель. Об этом заявил эксперт Министерства финансов РФ А. Сакович со ссылкой на данные агентств Argus и Platts. В июне прошлого года средняя цена Urals составила 111,71 долл.

Средняя стоимость российской нефти снижается уже третий месяц: после мартовского рекорда в 122,6 долл. показатель упал до 117,09 долл. в апреле и 108,86 долл. в мае.

В целом средняя цена Urals за первую половину 2012 г. возросла на

3,6 % до 112,06 долл. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Стоимость барреля Brent, на основе которой рассчитываются цены на Urals, в конце июня упала ниже отметки в 90 долл. – до минимума с декабря 2010 г. Еще в марте стоимость сырья достигала 126 долл. за баррель. В начале июня обвал цен на нефть установил новый рекорд по продолжительности – стоимость сырья снижалась шесть недель подряд, чего не наблюдалось с 1998 г.

В прошлом году цены на нефть возрастили на фоне гражданской войны в Ливии, которая является крупным поставщиком углеводородов для Евросоюза. В феврале – марте этого года сырье дорожало в связи с санкциями Евросоюза и США в отношении Сирии и Ирана. На рост цен повлияли также опасения за возможное начало военных операций в отношении этих стран. Во II квартале сырье начало дешеветь на фоне обострения долгового кризиса в Европе, а также ухудшения показателей экономического роста в Китае и Индии.

В минувшую пятницу, 29 июня, нефть резко подорожала на 3,6 % на фоне новостей об успешном саммите ЕС, на котором лидеры европейских стран договорились направить на стимулирование экономического роста 120 млрд евро (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 2.07).

Цены на медь во время сегодняшних торгов на Лондонской бирже металлов уменьшились на 0,8 % и составили 7624,75 долл./т. Об этом сообщает Bloomberg.

В свою очередь, алюминий подешевел на 0,3 %, до 1906 долл./т, цинк – на 0,4 %, до 1870 долл./т, а никель – на 0,1 %, до 16,712 тыс. долл./т. Тем не менее цены на олово возросли в ходе торгов на 0,1 %, до 18,8 тыс. долл./т, а на свинец – на 0,2 %, до 1870 долл./т.

Недавно аналитики ANZ высказали мнение, что в ближайшее время цены на медь с поставкой через три месяца на Лондонской бирже металлов будут составлять 7233 долл./т.

Такую стоимость красного металла эксперты прогнозируют на фоне пессимистичных макроэкономических настроений и отсутствия у Китая интереса к покупкам «на погружении».

Ранее сообщалось, что аналитики Societe Generale понизили прогноз цен на медь в 2012 г. Согласно их ожиданиям средняя стоимость красного металла в нынешнем году составит 8000 долл./т, а не 8220 долл./т, как предполагалось ранее.

Кроме этого, банк снизил прогноз стоимости меди для III квартала – с 8200 долл./т до 7500 долл./т. Прогноз на IV квартал понизился с 8300 долл./т до 7975 долл./т (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07).

Цены на цинк для поставок через три месяца на Лондонской бирже металлов в краткосрочной перспективе могут снизиться. Такое мнение высказали аналитики Macquarie, сообщает Metal Bulletin.

По их словам, металл может подешеветь ввиду ослабления индикаторов фундаментальных характеристик данного рынка.

«С фундаментальной точки зрения цены на цинк должны, вероятно, просесть ниже текущих уровней: если рынку требуется балансировка посредством коррекции предложения, ценам будет необходимо еще падать, чтобы «запустить процесс», – сказали эксперты. Кроме этого, они отметили слабую динамику цинка в последнее время по сравнению с другими металлами комплекса.

По данным World Bureau of Metal Statistics, на мировом рынке в январе – марте наблюдался избыток цинка в размере 161 тыс. т. Согласно подсчетам объемы производства рафинированного цинка в мире уменьшились на 13 %, а потребление – на 1,7 %. Спрос на металл в Японии упал в отчетный период на 9 %, до 111 тыс. т, а в Китае достиг 1,305 млн т (44 % от общемирового уровня).

По итогам апреля мировое производство цинковых слябов составило 1,067 млн т, а потребление – 1,021 млн т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07*).

Представитель Германии в Европейском центральном банке Й. Асмуссен заявил о возможности пересмотра отдельных пунктов в программе экономии, которую обязались выполнять Афины, передает Deutsche Welle.

Й. Асмуссен уточнил, что по желанию Афин обсуждению подлежит состав мер экономии, но не цели пакета реформ – сделать Грецию вновь конкурентоспособной и кредитоспособной. Представитель ЕЦБ подчеркнул, что откладывание реформ на год или два повлечет за собой необходимость новых кредитов и высказался против этой меры. По словам Й. Асмуссена, решения по пересмотру программы экономии могут быть приняты после проверки финансового состояния Афин, которую проводит ныне так называемая «тройка» из ЕЦБ, ЕС и МВФ.

Как сообщалось, в конце июня новое коалиционное правительство Греции обнародовало программное заявление, в котором предложило отложить крайний срок для введения согласованных с ЕС и МВФ мер жесткой экономии на два года – до 2016 г. Согласно условиям предоставления антикризисной помощи от ЕС и МВФ Греция ранее согласилась к 2015 г. сократить 150 тыс. рабочих мест для госслужащих. В 2010 г. Греция получила первый пакет экстренной помощи от ЕС – на 110 млрд евро. В этом году ЕС и МВФ согласились предоставить Греции еще 130 млрд евро (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 2.07*).

Умови на глобальному ринку IPO залишаються нестабільними через кредитну кризу у Європі, зростаючих побоювань ослаблення темпів зростання китайської економіки, а також сигналів уповільнення відновлення підйому в США.

Все це створює несприятливе підґрунтя для первинних розміщень, у зв'язку з чим кількість IPO у II кварталі 2012 р. становила лише 201, що більш ніж удвічі менше показника того ж періоду 2011 р. (428 угод), за даними дослідницької компанії Dealogic.

Загальний обсяг угод у квітні – червні 2012 р. становив близько 40,1 млрд дол. порівняно з 62,4 млрд дол. роком раніше. Прогноз для світового ринку IPO є в кращому випадку невизначенім, і в гіршому – похмурим. «Компаніям все складніше виводити акції на IPO. Ми вважаємо, що ринок залишиться в такому стані доти, поки не відбудеться позитивного руху в плані макроекономічної середовища», – зазначає аналітик Credit Suisse Group Д. Хермер.

Скорочення кількості та обсягів IPO на світовому ринку в річному обчисленні відзначається з III кварталу 2011 р. і характерне для більшості регіонів.

Обсяг угод у II кварталі 2012 р., навіть з урахуванням 16 млрд дол., залучених Facebook Inc., був нижче показника, зафіксованого на emerging markets у квітні – червні 2010 р.

Навіть Китай, який був лідером ринку IPO с 2009 р., погіршив свої позиції на тлі побоювань інвесторів щодо перспектив економіки країни та їх небажання вкладатися в китайські акції. У II кварталі 2012 р. китайські компанії провели 74 IPO, у рамках яких було залучено 7,2 млрд дол. Роком раніше кількість угод становила 100, обсяг залучених коштів – 14,2 млрд дол.

Тим не менш, активність на китайському ринку IPO була вищою, ніж у Європі, де було проведено лише 27 первинних розміщень акцій на загальну суму 808 млн дол. У II кварталі 2011 р. європейські компанії провели 111 IPO на 25 млрд дол. Ринок США виявився єдиною світлою плямою. У цій країні у квітні – червні було проведено 30 IPO на 22,5 млрд дол., у тому числі рекордне за обсягом розміщення Facebook, у порівнянні з 31 угодою на 9,1 млрд дол. роком раніше. «Третій квартал року завжди дуже складний, проте цього року він буде ще складнішим, враховуючи наслідки розміщення Facebook. Четвертий квартал зазвичай досить хороший, тим не менш, як і раніше, присутня невизначеність, пов’язана з тим, що на нього припадуть вибори в США, крім збереження проблем у Європі. Найкраще, що можна сказати про четвертий квартал, це те, що ми сподіваємося, незважаючи на невизначеність», – відзначає старший керуючий директор інвесткомпанії Evercore Partners Inc. Пол Денінгер (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07).

Раптове погіршення ситуації у світовій економіці спричинило за собою мало не найзначніше зниження цін на сировину за весь час, що минув після закінчення фінансової кризи.

Індекс цін на сировинні товари, що розраховується Dow Jones і UBS, починаючи з кінця лютого, впав на 9 %, причому зниження торкнулося всіх видів сировини без винятку – від нафти до міді та бавовни, пишуть «Ведомості» з посиланням на The Wall Street Journal.

У світі намітилася тотальна криза перевиробництва сировини, і компаніям залишається лише заморозити виробничі потужності. Ще кілька місяців тому економісти були впевнені в райдужних перспективах американської економіки, Китай продовжував нарощувати промислове виробництво, а запасів сировини ледь вистачало, щоб задоволити попит.

Відтоді ситуація різко змінилася: прогноз попиту знижений через явні ознаки гальмування китайської економіки, нового спалаху боргової кризи у Європі і побоювання з приводу економіки США. Ціни на сировинні товари підскочили в п'ятницю після того, як європейські лідери в Брюсселі домовились вжити ряд заходів щодо скорочення суверенного боргу.

Особливе занепокоєння викликає те, що спад у світовій економіці припав якраз на той момент, коли компанії збільшили обсяг виробництва сировини, а запаси багатьох його видів наблизилися до рекордного рівня. «Існує перевиробництво багатьох найбільш важливих видів сировини», – сказав гендиректор американської інвестиційної компанії Smead Capital Management Б. Смід.

У Китаї всі склади завалені бавовною, і вартість зберігання підвищується в міру доставки нових партій. У китайських портах скупчилися запаси вугілля і залізної руди.

В американському місті Кушинг, штат Оклахома, резервуари для зберігання нафти повні під зав'язку.

Запаси гарячекатаної сталі в Америці в травні збільшилися до рівня, який поступається хіба що посткризовому рекорду, повідомив Інститут центрів складування та розподілу металів.

За офіційними даними, наприкінці червня в Китаї накопичилося 96,76 млн т залізної руди.

Склади металу в порту Циндао в китайській провінції Шаньдун настільки переповнені, що надлишки залізної руди довелося розміщувати в зернових коморах і під відкритим небом, повідомляють місцеві ЗМІ.

Попит на сталь у КНР ослаб через те, що інвестиції в будівництво сповільнили зростання.

На частку Китаю припадає 60 % світового попиту на залізну руду. «Кінцевого попиту тут немає. Навіть якщо збільшити імпорт сировини, на продажах це не відіб'ється», – сказав П. Шеллман з консалтингової фірми Wainscott Commodities.

За даними Platts, починаючи з квітня, ціни на залізну руду в Китаї знизилися на 9 %. Нешодавнє падіння цін у черговий раз змусило заговорити

про тривалість так званого сировинного «гіперциклу».

Протягом останнього десятиліття сировина неухильно дорожчала, проте деякі економісти стверджують, що сировинний гіперцикл наближається до кінця. Вони вказують на те, що попит з боку Китаю збільшуватися не буде, хоча керівники гірничорудних компаній продовжують вірити в протилежне, посилаючись на обіцянки китайських політиків підтримати економічне зростання (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 2.07*).